

Gratia. Totam trinitate optat benedicere eos. Sua tribuit congrua cuius i graz. l. remissionem filio: charitate patri q ex dilectioe misit filium: cōcatōez spiritui p que fit vnio. b Et charitas dei. Dilectio dei misit christuz: cuius gratia saluat. Et vt possideam hanc gratia salu-

tant esse vniti charitate. ppter qd osculū huius vnitatis signū ē sanctū: ad excludendū osculū libidinōsū qd vnit ad immūdiciam. ex B aut apostoli dicto inoleuit p̄suetudo i ecclesia dādi pacis osculū in missa. a Saluat vos oēs sancti. qz p eoz desideria de vestra salute cōcant vobis eoz merita. Consequēter imprecat eis plenitudinē bonoz spūaliū. d. b Hra. p quā fit peccatoz remissio. c Dñi nri iesu xpi i. g attribuit xpo: Job. j. Hra r xitas p iesu xpm. d Et charitas. q vnit deo. e Dei s. pris q ē erga nos pncipiū amoris: Job. iij Sic deus dilexit mūdū: vt filiū suū vnigenitū daret rē. f Et cōcatio sancti spiritus. qz p ipz fit cōcatio oim donoz in ecclesia dei. Sit cū oib vobis. Amē.

Galathae sunt greci. Galli enim in quadā grece p uincia oli venientes grecis scmi scuerūt vnde p̄ illa puincia gallogrecia deins galatba ap pellata ē. vñ cū greci acuti sint ingenij. Illi tñ galatba stolidi et ad intelligendum tardiores erāt: sicut r idociles galli. hixi tarē ab aplo acceperāt: s̄ post a pseudo vt iudaizarent tētarī sūt hos apls reuocat ad veritatē scribēs ab epheso. P̄ius cōmendat suā psonā quā pseudo depimebant. inde legē iprobat docēs nō eē tenēdā p̄ xpm. Tā dē cōmēdat euāgelij r fidē xpi qd ad salutē sufficit. Ca. i

Saluat vos oēs sancti. Gratia domini nostri iesu christi et charitas dei: et cōmunicatio sancti spiritus sit cū oib vobis amē.

Finit secunda epistola pauli ad Corinthios. Incipit argumentum in epistola ad Galathas.

Galathae sunt greci hī verbū veritatis p̄mum ab aplo acceperūt. S̄ post discessuz eius tentati sūt a falsis aplis vt i lege et circūcisionē verterent: hos apostolus reuocat ad fidem veritatis scribens eis ab epheso. Explicit argumentū. Incipit epla Pauli ad Galathas. Ca. I.

Aulus ap̄s. Hō e officij terrozē incu- tit. e Hō ab ho minib (vt quidā) ab apostolis electi et missi: et a iudeis pseudo apo stoli. f Hec nō p hoies s̄ p Aug. in li. retracta. S̄ p cū iā iesum suscitātū. Qui non vt hō hoies paulatim: s̄ totū s̄ p sp̄ ritū docuit vt p hoc sit maior: p qd videbat minor. Ceteri enim apli videbant esse maiores: qz p̄ores. Iste mīm qz nouissim⁹. Sed inde appet dignior: qz p̄ores constituti sūt p xpm adhuc ex pte hoies. i. i. mortale. Nouissimus hō paulus p xpm iā totū deū. i. ex omni pte imortalē.

Aulus ap̄s nō ab hoibus neq per hoiem: s̄ p iesum christū r

Qui mecum sūt oēs. Volētes de v̄a seductioe: testes x̄itatis mee: q̄bul vos oportet credere: et non pauci sed oēs. h Et dño iesu xpo. Quem iniuriose equatis legi: dñi ipm nō sine lege ad salutē sufficere asserit: sic nec legē sine eo: s̄ ab ipō sine lege gra ē r par. i Qui dedit i. sp̄ote obtulit: qz non ē alius q̄ posset ap̄ire libū nisi leo de tri bu iuda. k Semetipm. qz n̄ erat hostia alta digna p̄ctis nris delēdis qd ē initiū saluati onis. Quē g locū h̄z lex: quasi nullū penitus. l De seculo. Ambro. i. de r̄formitate mūdū: q̄ nos allēit. m Presenti. Tāto plus capit cū eterna non videant. Seculo nequā. Hō q̄ mūdus iste creat a deo sit ma/ lus. s̄ qz in eo fiunt mala. Et B

deū patrē qui suscitauit eū a mortuis: r q̄ mecum sūt oēs fr̄es eccle/

Qui mecum sūt oēs. Volētes de v̄a seductioe: testes x̄itatis mee: q̄bul vos oportet credere: et non pauci sed oēs. h Et dño iesu xpo. Quem iniuriose equatis legi: dñi ipm nō sine lege ad salutē sufficere asserit: sic nec legē sine eo: s̄ ab ipō sine lege gra ē r par. i Qui dedit i. sp̄ote obtulit: qz non ē alius q̄ posset ap̄ire libū nisi leo de tri bu iuda. k Semetipm. qz n̄ erat hostia alta digna p̄ctis nris delēdis qd ē initiū saluati onis. Quē g locū h̄z lex: quasi nullū penitus. l De seculo. Ambro. i. de r̄formitate mūdū: q̄ nos allēit. m Presenti. Tāto plus capit cū eterna non videant. Seculo nequā. Hō q̄ mūdus iste creat a deo sit ma/ lus. s̄ qz in eo fiunt mala. Et B

sijs galathie. Hra vobis et par a deo p̄re n̄o r dño iesu xpo. Qui dedit semetipm pro peccatis no/

Joē. 5. d sensu d̄: dies mali sūt. Mūdus in maligno posit⁹. Tpa piculosa. Saltus q̄ pleni sūt latronib⁹: r gladius q̄ cru oz effundit: r calix in q̄ venenū t̄patur: mala dicunt: qz nō solū tpa s̄ etiā loca r instrumēta maloz traperūt in famiā q̄ i eis sūt. n Qui ē g. Quasi hec testant p̄ntes boni r futuri testabunt. In hac salutatioe p̄libauit r cōmēdatōz sui: r qd possit gra dei: r q̄ lex nihil ofert.

stris vt eriperet nos de presenti/ seculo nequam fm voluntatem dei et patris nostri: cui est gloria

Et dicit illi

Et par. in futuro beatitudo ei futura be ne noiatur par: qz quietat totalit appetitū. s A deo patre n̄o. i. a tota trinitate. t Et dño iesu xpo. deitas enī que ē vna in tribus psonis ē gratie r glie causa efficiens principalis. humanitas vero xpi causa instru mentalis cōiuncta in psona filij. v Qui dedit semetipm. p̄ctis nostris. ex maxima ei charitate et nos r obedientia ad patrē seipz obtulit ad mortē. r Et eriperet nos de presenti seculo nequā. trāfferēdo nos ad glo/ riam. dicitur autē presens seculū nequam nō ppter creatā substan/ tiam: sed ppter mala que fiūt in hoc seculo. sicut dicit. Eph. v. v. es mali sūt. i. dicunt: ppter mala q̄ in eis fiūt. y Sedm volun/ tarē dei iō dicit saluator Job. vi. Descēdi de celo vt nō faciā volūta tē meā s̄ volūtatē ei⁹ q̄ misit me. z Qui ē glia ex redēptioe nos/ tra. fm q̄ d̄: p̄hil. ij. Humiliauit seipm factus obediens vsq ad mortem: mortem autē crucis: ppter qd r de exaltauit illum. et de/

Et dicit illi

Postilla fr̄is Nicolai de Iyra sup eplas pauli ad Corinthios finit. Incipit postilla super epistolā ad Galathas.

Paulus apostolus. Hec epistola ad Galathas in tres diuidit ptes. s. i. salutationē: r p̄secutionē: q̄ incipit. ibi: Dico. et cōfirmationē. ibi: Videte q̄li bus iis. p̄e finē epistolē. Circa p̄mū ponit tur p̄io p̄sone salutatis. cū d̄: Paulus. q̄ vocatus fuit saul. Act. viij. r rō mutatōis hu/ lus nois posita fuit Ro. j. p oib alijs eplis. h Ap̄s. officio. i Non ab hoib⁹. p̄st̄i tur in ipō. Act. xij. r r̄p̄it sp̄s̄anct⁹: segre gate mibi barnabā r saulū i opus ad qd as/ sumpsi eos. k Hec p̄ hominē. s. purū i s̄ p iesu xpm. deū verū r hoies. m Et deuz patrē. Indiuisa enī sūt opa trinitatis r due p̄sone exp̄m̄tur. s. pater r filius r subintelligi tur sp̄s̄anctus q̄ tacet h̄: qz sufficēter exp̄/ mitur Act. xij. vt dictū ē. vbi agit de insti/ tutione pauli in ap̄atū: p̄i tñ vocat⁹ fuerat ad fidē. n Qui suscitauit eū a mortuis. qd exp̄mit apls ad ostēdendū dignitatē isti tutōis sue. Alij ei apli instituti fuerūt a xpo adhuc existente in corpore morali. Paul⁹ au tē ab eo imortalitate corporis affecuto. et ad patris dexterā cōstituto. qd exp̄mit apls. p pter falsos ap̄os q̄ doctrinā eius dānare n̄ tebant: eo q̄ nō fuerat cū xpo corporalr: s̄ cū r alijs ap̄s. o Et q̄ mecum sūt fr̄es. v̄ram salutē desiderātes r de vestra subuersioe do lētes. p Ecclesijs galathie. Hic sc̄do po nūt p̄sone salutate. cū d̄: Ecclesijs galathie i. fidelibus in illa terra habitātib⁹. est enim galathia quedā regio grece. Anno ei arta/ peris regis. xvij. senones galli duce brēnio itallam inuaserūt et romā ceperunt excepto capitolio. de cuius obsidione recesserūt. ac/ cepto p recessu magno precio: quos rex bi/ thynic habēs guerrā impozabilē: sibi voca uit in suū auxiliū. r habita victoria partiti sunt cū eo regnum. r illam partem que cessit eis vocauit gallogreciā. que postea vocata ē galathia. q Gratia vobis. Hic tertio po nunt optata bona. cū d̄: Hra vobis in p̄nti r Et par. in futuro beatitudo ei futura be ne noiatur par: qz quietat totalit appetitū. s A deo patre n̄o. i. a tota trinitate. t Et dño iesu xpo. deitas enī que ē vna in tribus psonis ē gratie r glie causa efficiens principalis. humanitas vero xpi causa instru mentalis cōiuncta in psona filij. v Qui dedit semetipm. p̄ctis nostris. ex maxima ei charitate et nos r obedientia ad patrē seipz obtulit ad mortē. r Et eriperet nos de presenti seculo nequā. trāfferēdo nos ad glo/ riam. dicitur autē presens seculū nequam nō ppter creatā substan/ tiam: sed ppter mala que fiūt in hoc seculo. sicut dicit. Eph. v. v. es mali sūt. i. dicunt: ppter mala q̄ in eis fiūt. y Sedm volun/ tarē dei iō dicit saluator Job. vi. Descēdi de celo vt nō faciā volūta tē meā s̄ volūtatē ei⁹ q̄ misit me. z Qui ē glia ex redēptioe nos/ tra. fm q̄ d̄: p̄hil. ij. Humiliauit seipm factus obediens vsq ad mortem: mortem autē crucis: ppter qd r de exaltauit illum. et de/

Et dicit illi

Et dicit illi

Et dicit illi

Et dicit illi

Et dicit illi

Et dicit illi

Suspiciant: sufficit conscientia. Nec in alijs quibus placere volumus queremus nraz gloria sed eoz salutē: vt nō nos sed deum laudent qui tales fecit. vñ: Nolite facere iusticiā vestrā corā hominibus. vbi illos arguit: qui ita vētilāt opa sua: vt finē operū suoz in laudē hominū ponāt: eandēq; laudē quasi p mercede operū suoz cōputent. a Et p̄ficiēbā in in. Quasi. Qui prius in illis legalib; tñ valui. Jā illa reliq; Ideoq; vos meo exēplo ab his recedite. b Emulator existens. Aug. Dabat enī apostolus celū dei: sed non scientiam. Et p̄vidit deus bonam eius emulatiōem: sed deesse scientiā: et p̄vidit idoneum: quia qui tam fidus in re minimā: constantior erit in maxima: et ideo p̄uenit eum vocando. c Cū aut placuit. Quasi tūc apparet me nō didicisse: sed nec post.

D Segregavit ex vtero matris. Hiero. vñ de Hieremia legit: Priusq; te formare in vtero noui te. Qui ergo p̄fecit futuros anteq; sint: quoscūq; vult nasci fac vt sint: et ias natos q̄s vult p grām vocat vt iusti sint: sicut paulū vocauit p gratiā vt annūciaret christū. e Ex vtero. Mater synagoga vter? ei? et secretarij ei? s̄ pharisēi numero quoz sepat? ē. f Jacobū frem dñi. Hiero. qz hic Jacob? fuit fil? ioseph q̄ pater iesu dicit? est. Sed nō ē hoc ratū cum ioseph virgo fuisse credit. Alia ergo causa querēda est quare frater dñi dicit? sit sic ioseph? simon et iudas. vnde in euangelio dicitur: Ecce pater tuus et mater tua et fratres tui etc. Et ergo liqueat quare f̄res dicunt. Amb. Sciendū ē q̄ maria mater dñi ioseph et ane filla fuit: que nupsit ioseph: et ita ioseph fuit putatiuus pater xpi. Moxuo aut ioseph cleophas frater ioseph eandē annā accepit uxore: et genuit ex ea filiā quaz vocauit mariam: q̄ nupsit alpheo: q̄ genuit ex ea filios. f. iacobū: ioseph: simon: iudā. Moxuo aut cleopha. Qui dā salome eadē annā duxit: et genuit ex ea filiā nomie mariā q̄ nupsit cebedeo et habuit ex ea filios. f. iacobū qui dicit? maior: et iohānē euāgelistā. Tres ergo viros an na habuit et tres filias. Hūc vidēdū quare iacobus alpheti et minor et frat dñi dicit? sit. Minor dicit? est ad vñiam iacobi cebedei q̄ maior dicit? non fm tps: s; qz p̄ior fecit? dñm: ita et iacob? alpheti mior: qz posterior? xpo adhesit. Frat dñi dicit? ē: vt q̄ busdam placet: qz fil? fuit mater ter xpi. Vel p̄pter similitudinē s̄c̄t̄itatis: vel qz ne pos fuit patrii xpi. i. cleopha. Hebrei enī cōsanguinitate germana ex pte patrū cōiunctos fratres vocāt. An Hiero. dicit intelligi fratē dñi hūc iacobū et fratres eius his verbis. Quidā sequētes de lyramēta apocryphoz suspiciāt fratres dñi foris stantes esse filios ioseph de quadā muliercula. S; cōsobrinos fratres dñi hic intelligere debemus. f. filios alpheti et mater ter eius mris iacobi minoris et ioseph et iude. Quattuor enī modis in diuinis scripturis fratres dicitur. f. natura gēte cognatiōe affectu. Natura vt esau et iacob. Hente vt oēs iudei in ter se. vnde in Deui. Si emeris fratē tuū etc. Et itē: Cōstitue sup te p̄ncipē quē dñs elegerit qui sit de fratrib; tuis. Moxuo cognatione f̄res vocant: q̄ sūt de vna familia cū ex vna radice turba diffūdit s; qz abraham in Henei fratē appellat loth. dicens: Non sit rixa inter me et te: quia fratres sumus. sic et iacob et laban fratres dicuntur. Affectu etiam fratres dicuntur fm qz omnes christiani fratres vocantur. vt ibi: Ecce q̄ boni.

a s̄ docentē vel imitantē. s̄ ne forte inde dubitetur. b s̄ nō ab homine. c s̄ vt homo me eligeret ad euangelizandū vel mihi inungeret.

hominē. Neq; enī ego ab hominē a
ne accepi illud: neq; didici: sed p b
ne accepi illud: neq; didici: sed p b
a s̄ p xpm oia dare ostēdētē. b s̄ nō didici ab homine: qz nec ante cōuersionē nec post qd vol / ipsi feceris: ante non qd pbat: nec post vt ostēdit ibi: Cū aut placuit.

reuelationē iesu christi. Audistis c
a s̄ quā habuit. s̄ dū infidelis crā. b s̄ dū iudai ce vivebam.

enī cōuersionē meā aliqñ i iud / a s̄ aliozum.

daismo: quoniaz supra modum a s̄ fugando. b s̄ in corpe. s̄ affligēbā p̄cis.

persequēbar ecclesiam dei: et ex / s̄ implendo legem et defendendo.

pugnabam illam: et p̄ficiēbā in a s̄ nō dico senes. s̄ q̄ plus laborāt q̄ senes.

iudaismo supra multos coetane a s̄ .i. iudeoz. s̄ non dico p̄selypros: sed que sūt. s̄ etiā. s̄ alijs

os meos in genere meo abun / a s̄ imitator. b s̄ in exemplū alijs. c s̄ quas. f. boni patres addiderunt quas mihi quasi proprias feci.

dantius emulatoz existens p̄ a s̄ d

ternarum mearum traditionū. s̄ ira ante. a s̄ qz p̄ placito suo fecit: nō p me rito meo. b s̄ anteq; nascerer.

cum autē placuit ei q̄ me segregare a s̄ ad s̄ram: q̄si q̄ nasci fecit: ad hoc ducere potuit: ante enī q̄ aliquis nascat scit de q̄s futur? sit. vñ: Priusq; te formare in vtero noui te. b s̄ de mala via ad bonam.

egavit ex vtero matris meę: et vocauit per gratiā suam vt reuelaret filium suum in me: vt euāgelizaret illum in gentib;: cōtinuo non acqueui carni et sanguini. Neq; veni hierosolymam ad antecessores meos apostolos: sed abij in arabiam: et iterū reuersus sum damascū. Deinde post annos tres veni hierosolymam videre petrum: et mansi apud eum diebus quindecim. Alium aut apostolorum vidi neminem nisi iacobū fratē dñi.

dicit: Notum enim vobis facio fratres euāgelizā qd euāgelizatus est a me: qz nō est fm hominē. i. factū s; ad inuentionē humanā. a Neq; enī ego ab homine accepi illud. i. ab alijs apostolis q̄ cū xpo fuerunt corporalit addiscēdo. b Sed p reuelationē iesu xpi. imediate factā mihi. c Audistis. Hic p̄r māt festat p̄positū. et ostēdit primo qz nō habuit per viā humanā ante suam cōuersionē. secūdo qz neq; etiā post sp̄am. ibi: Cū aut. Prius autē māt festat p hoc qz an cōuersionem suā in q̄stum poterat psequēbatur euāgelicā doctrinā et obseruatores ei. Ex quo patet qz tūc non studuit eā ad instruendū alios nec ad discendum eam ab alijs. et ista erant nota illis quibus scribebat. ideo dicit: Audistis ei etc. et patet littera vsq; tibi: d Emulator existens. i. zelator. e Paternarū mearū traditionū. tunc autē apud iudeos erāt aliqua tradita patribus a moysē. f. que scripta sunt in lege: et aliq̄ erāt tradita a patrib; alijs minorib; q̄ vocabantur traditiones feniozū: vt patet Mat. xv. Et ambarū traditionum erat ap̄s zelator: ante suā cōuersionem. f. Cū autē. Hic cōsequenter ostēdit qz nec post uersionē suā habuit per viā humanā: quia statim iuit ad p̄dicandū gētib; libus fidē catholicā per tres annos anteq; videret ap̄los vel alios discipulos qui possent eū docere de fide catholica. et hoc est quod dicit: Cū aut placuit ei. vocatio enī sua euidenter fuit ex diuino placito: quia fidē christi persequebat actualiter quando fuit vocat? vt patet Act. ix. g Qui me segregauit ex vtero matris mee. i. de medio synagoge. h Continuo nō acqueui carni et sanguini. i. ad iudeos de quoz sanguine ego sū nō accessi. i. Neq; veni hierosolymā. vbi erāt ap̄s et alij discipuli in lege euangelica instructi. k Sed abij in arabias. ad predicandū gentilibus legem euangelicā ad quod eram vocatus: vt premittitur: vt euangelicā rem illum in gentibus. p̄dicatio autem presuppōit noticiā. Ex quo patet qz ap̄s habuit noticiā euāgelicā: non per doctrinā hominū: s; p reuelationē iesu christi: qz non ē me dium: quia si habuisset etiā per ministerium angelicum adhuc sequit? qz hoc fuisse a christo p̄cipaliter. l Et iterū reuersus sum damascū. vbi primo disputauerat contra iudeos. m Deinde post annos tres etc. i. postq̄ tribus annis predicauerā. et sic n̄ habui noticiā euāgelicā a petro. n Et mansi apud eū diebus quīdecim. q. d. si idiguissim ab eo doceri: tñ in tā paruo tpe nō potuisset me docere veritatē euāgelicā. o Aliū autē apostolorū vidi neminem. a quibus possem doceri. p Nisi iacobum. f. illa vice: qz postea vidit iohānē: vt habet. j. q. ca. q. Fratē dñi. Hoc dicit ad differentiat alter? iacobi q̄ fuit frat iohannis. dicit aut iste frat dñi: qz erat si bi valde s̄lis in facte et i oib; lineamentis

[Marginal notes in a smaller script, likely a commentary or glossary, partially obscured and difficult to read.]

qđ si aliquādo cessit: quomō nec ad horā? Cur etiā p̄ falsos fratres: si p se factu rus erat: Cessit ergo p̄ter illos qđ per se non faceret humilians se legi circūciso / motheo: vt dolus et scandalū in deozū cel sare qui parati erāt cōmouere tumultū r̄ seditionē s̄ illū s̄ illū iudee circūcisū susci pereret: r̄ episcopū ordiaret. De filijs greco rū nō erat scā dālū: qz epistola aploz inde data erat: nō oportere eos circūcidi: s̄ iu / dei credētes circūcidi ebāt filios suos nec epistola apostolorū hoc vetauerat nec de his aliqd significauerat. vñ nec titus com pulsus est circūcidi qđ de grecis: sed timo / theus filius iudee. p̄ter exploratores r̄ ve ritas euāgelij maneat: qz in x̄po neqz pre / putiū neqz circūcisio aliqd valet: sed fides qđ p dilectione operat. a Quales ali.

Aug. In dicitur se in legalib⁹ pualuisse s̄ nihil tñ p̄fuisse sibi. r̄ ideo galatib⁹ nō cu rāda sūt legalia. Ad priora nō recurro: qz ea qđ nō sūt sufficiūt: sed qz qđ videbant eē aliqd nihil contulerūt. In quo apparet qđ nō inferior illis. vel nō accipit psonā: qz si ita esset: ego paulus ante imp̄: cui tales nihil cōferret nō fuisset. Vel illud nihil i terest: sed nihil mihi cōtulerūt. Vel sic: Quales r̄ ipi aliqñ fuerūt. Quia r̄ ipi p̄ctores r̄ idiote. b Qui videbant esse ali. i. altit⁹ auctoritat⁹: qz cū dño ambu / lauerūt: r̄ trāfiguratiōi ei⁹ interfuerūt vi debantur dico ab his. i. falsis fratribus. Quia qui videbant esse aliqd carnalib⁹ hominibus videbantur esse. Itā ipi non sunt aliqd. Et si enī boni ministri dei sunt christus in illis ē aliquid nō ipi p se. Itā si ipi essent aliqd p se temp fuissent aliqd. c Sicut r̄ petro cir. Ita tñ distributa est eis vt petrus gētib⁹ p̄dicaret si causa fe / cisset r̄ paulus iudeis. d Qui enim ope. r̄. Aug. Chri⁹ paulo dedit vt mi / nistraret gentibus: qđ etiā petro dederat vt ministraret iudeis. e Colūne. Colum na firmamentū dicit veritatis quā etiā sa pientia edificauit. i. cōstituit in septē colū nis: quo numero vel vniūitas p̄dicato / rū: qz solet poni p vniuerso vel septenaria operatio spūsscti insinuat. f Dexteras. de. Et r̄ p̄tulit cū illis r̄ dexteras accepit: qz idē cū eis verbū habuit. Ipsa collatio vnitatē doctrine mōstrauit: alit nō crede / re ecclesia ei qđ nō fuerat cū dño. g Et nos in gē. Et esse p̄m i p̄dicatiōe gētib⁹: sic pe / trus i circūcisioe. Et sic apli petro: ita bar nabas sibi. h Restitit. Qđ nō auderet nisi se nō imparem sentiret. Ab emulis noue legis dicebat paul⁹ gratie p̄dicatoz egregius dānare legē moysi vt sacrilegā: nec deo mādāte scriptā: r̄ ideo etiā ipse iudicauit ostēdēs nō esse eā sacrilegam iudeis: vt est idolatria gentib⁹: nec tamē esse necessariā salutē. i. P̄m enī veni / ret qđā. Quidā emulatores legis qđ equo iure x̄pm r̄ legē venerabant: qđ timens nō miscebat gētib⁹. Quod si solū esset non esset reprehensibile. Sicut r̄ ipse pau lus p scādalo aliqñ cessit: sed in hoc er / ratū est qđ gētes cogebat iudicare. k Sed cū vidit. Micro. ad Aug. Pau lus in petro nō potuit rep̄hēdere qđ ipse fecit: nec arguere simulationē cui⁹ r̄ ipse r̄ erat. Sed fuit h̄ rep̄hēso dispensato / ria: nō vera. Nec petri peccauit nec pau lus p̄cator arguit. Petri aut fuit hu / tus decreti auctor: legē p̄ euāgelij nō es se suādā: qđ p̄ visionē linthei ad cornell / um intravit r̄ cū gētib⁹ cōedit. Qui etiā q̄stionē de bac̄ re soluit. Lū enī paul⁹ et barnabas

euangelij permaneat apud vos. a

qđ collatioe refero ad cōmēdationē: s̄ qđ idio re. i. fuerit ad meā cōparationē: hi qđ videbant esse aliqd ab his falsis fratribus.

Ab his aut qui videbantur esse b

aliquid: quales aliquādo fuerit: c

nihil mea interest. d Deus enī p̄r

sonā hoīs nō accipit. Abibi autē f

qui videbantur aliquid esse nihil g

contulerunt. Sed ecōtra cum vi

dissent qđ creditū est mihi euāgeli

um p̄putij: sicut r̄ petro circūcisio k

nis: qui enī opat⁹ ē petro in apo

stolatū circūcisiois: opat⁹ ē r̄ mi

hi inter gentes: et cuz cognouit m

sent gratiam quē data est mihi:

iacobus et cephas et iohannes n

qui videbantur columnę esse: de

xtas dederūt mihi r̄ barnabę so

cietatis: vt nos in gentes: ipsi au

tem in circūcisione: tñ vt pau

perum memores essemus. Qđ t

etiam sollicitus sūi hoc ipsum fā /

cere. r̄ Lū autē venisset cephas v

antiochiam: in faciem ei resti /

ti: quia reprehensibilis erat.

Prus enim qđ venirent quidam

a iacob o: cum gentibus edebat.

Lū autem venissent: subtrabe /

bat r̄ segregabat se: timēs eōs qđ

ex circūcisioe erat. Et silatiōi ei⁹ y

pselerūt ceteri iudei: ita vt barna

bas duceret ab eis illā silatiōē.

Sz cū vidissē qđ nō recte abularēt

Permaneat apud vos. sine ad

mixtione veteris fermenti. b Ab

his autē. Consequēter declaratur

quarta pars sup̄posita minoris.

f. qđ doctrina pauli per principales

apostolos in nullo fuit augmētata:

sed magis econuerso doctrina pau

li valuit eis in tēporali subsidio. iō

dicit: Ab his autē qui videbant es

se aliquid. i. petro iacobō r̄ iohan

ne supple nihil accepi. c Qua

les aliquando fuerūt. i. ante voca

tionē suā a christo. tñ enī fuerunt

pauperes illiterati r̄ simplices. sic

pater ex euāgelio. paul⁹ aut aū vo

catōnē suā fuit instructus in lege

phētis: r̄ etiā potēs r̄ nobilis.

Abibi mea interest. i. nō est ne /

cesse talia referre. cuius causa sub /

ditur: e Deus enī psonā homin

nō ac. vocando ad fidē vel ap̄latū:

p̄ter potentia t̄palē: nobilitatem

generis vel scientiā: s̄ plures voca

uit simplices r̄ pauperes: illece ali

qs a p̄ncipio literatos vocauerit:

vt dicit⁹ ē de paulo. r̄ idē pater de

nathanaele r̄ nicodemo. f Mi

hi enim qui videbant esse aliqd. i.

p̄ncipales apli. g Nihil cōm /

lerūt. In noticia euāgelij v̄l substi

ditio t̄pali. h Sed ecōtra. cōtult

eis: quod postea magis exp̄mif.

i Tū vidissent qđ creditū est mihi

euāgelij p̄putij. i. officij ap̄lat⁹ ad

p̄dicandū gētib⁹. k Sic r̄ petro

circūcisiois. i. officij apostolat⁹ ad

predicandū iudeis. l Qui enī

operatus est r̄. ab eodē enī vtros

vocat⁹ est ad fidē r̄ ad apostolatū.

m Et cū cognouisset gratiā qđ da

ta est mihi. hoc autē cognouerūt p

donū linguarū r̄ operatiōē mira

culozū: r̄ cetera dona ad apostola

tū necessariā qđ ita eminenter erant

ps. dif. c. cō
tempra.

Ro. 1. b
Ep. 6. h
Col. 1. a
Act. 1. a
Iac. 1. b

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including references to other biblical passages and commentary.

Barnabas ia p̄sis mlti gētib' vēssēt antiochi / am. Quidā de iudea dicebat sine lege moysi ne minē posse saluari: tunc vtriq; de hac q̄stioe afcē dēst hierlm ad aplos. Petrus' No ait: De' dāt il lis sp̄m sicut r nobis r nihil disereuit inter nos r illos: fide purificās cor da eozū. Quid ergo ten / tatis deū iponere iuguz qd neq; nos neq; patres nostri portare potuim'?

vt dicef plen'. a Corā omnib' qz defect' erat public'. b Si tu cū iude' sis gētilif viuus r nō iudaice. f. an aduentū iudeozū. c Hētes co / gis iudaicare. nō impto s; facto: qz ex mō se habēdi in legalib' aliq' gētilēs credebāt eoz obseruationē necessariā ad salutē. Ad maiorē tñ declaratio nem huius littere r precedentis sciendum q' Hieronymus r Augustinus videntur varia sensisse de legalium cessatione: ma / rime quo ad cerimonialia de quibus ē hic sermō. Hieronymus enim distinxit duo tēpora tñ. Anū ante passionē xpi in quo legalia habuerūt vim ob / ligatiuā r expiatiuā suo mō. Aliud post passionē christi in quo legalia fm ipm statū erāt mortifera: ita q' seruātes ea mortalit' peccarēt. Et x̄p̄r habuit dicere q' apli p' passionē xpi nūq; seruauerūt ea fm veritate: s; solū quādā p̄ia simulatiōe. f. ne scādali / carēt cōsūs de iudeis: r altoz cōuersionē impedi rēt: q' qdē simulatiō nō est sic intelligēda q' act' il / los fm rei x̄itātē nō facerēt: s; qz nō faciebāt illos tanq; legis cerimonialia obseruātes: sicut si q's pel / liculā mēbz virilis abscederet nō cā circūcisiōis f' uāde: s; sanitatis recupande. S; qm̄ idēccs videt q' apli p' scādali occultarēt ea q' p̄tinēt ad veri / tatem vite r doctrine: r q' simulatiōe vterentur in his que p̄tinēt ad salutem fidelium: r uenit' t' distinxit. Aug'. tria tpa. Anū ante passionem xpi in quo legalia cursū suū habuerūt. Aliud autē post diuulgationē euāgelij in quo legalia sūt mor / tua r mortifera. Tertiu est tps mediū. f. a passioe christi vsq; ad diuulgationē euāgelij i quo legalia fuerūt mortua: qz nullā vim habebāt: nec aliq; ea suare tenebat: tñ nō erāt mortifera: qz conuersi de iudaismo poterāt illa licite suare: dū tñ si ponerēt eis sp̄s: reputātes illa sibi necessaria ad salutē q̄si sine eis fides christi iustificare nō posset. Hec autē licētia seruādi ad tps legalia fuit ex infictu spūscā cti: qz si ueris de iudaismo ad fidē statū fuisset in / hibit' leg' rit': sic ueris d' gētilitate idolatrie cul tus: uideret q' lex sp̄ fuisset mala sic idolatria: nec p' h̄s a deo data fuisset. Illis autē q' cōuertebāt de gentilitate nō inerāt cā talis obseruatiō: ppter qd paulus circūcidit timotheū ex matre iudea natū: Act. xvj. Titū x̄o q' nat' fuit ex gētilib' noluit cir / cūcidere vt p̄dictū est. gētilib' tñ iposita fuit ad tps obseruatiō aliquoz le / gallū: vt h̄r Act. xv. f. q' abstinerēt ab imolat' simulacroz r sāguine iusto / caro: nō tanq; necessarijs ad salutē: s; ad amicabilem societātē iudeoz r gēti liū ad inuicē: nā illo tpe iudei abhorrebāt ista cōcedere: sicut etiā frequēter cōtingit q' aliq; existēs in societate alteri' abstinet a cibis socio suo abomi nabilib'. pcedēte x̄o tpe: cessante cā cessauit r effectus. igit' apli de iudaiz / mo ueris tpe intermedio. f. a passioe xpi vsq; ad publicationē euāgelij le / gun' aliquādo seruasse legalia licite mō p̄dicto. Sed cōtra h̄ videt q' b di / cit q' petrus fuit reprehēnsibilis ex tali obseruatiōe. Dicēdū q' nō peccauit ex factō: qd erat sibi licitū vt dictū ē: h̄ ex mō faciēdi: qz i b̄ nimia diligētiā ad hibeat ne in deos offēderet: ita q' ex hoc sequēbat scādali gētiliū intāuz q' aliqui inducebant ad credēdū q' talis abstinentia ciboz in lege p̄hibito / rū esset necessaria ad salutē. Et ppter hoc paulus qui erat gentiliū aposto lus: ipm publice rephendit: r petrus aucto p̄iculo gentiliū sibi acq̄ie / uit: ppter qd licet peccauerit in mō obseruandi: ppter qd vere rephensibil' fuit vt scribit hic paul' in scriptura catholica in qua nihil est falsū: fuit ta / men peccatū ueniale qd bene fuit post confirmationē spūscā in aplis. vn / de dicit Job. j. canonica. j. ca. Si dixerim' qz peccatū non habem' nō smet ipsos seducimus r veritas in nobis nō est rē. d' Ros natura. Hic ex pze dictis infer' cōclusionē intentā. f. q' legalia per doctrinā euāgelicā quā p' / dicauit sūt euacuata nec vltēri' sunt seruāda: r p̄mo ostēdit hoc generalit'. scdō specialit'. ibi: Si enim. Circa primum facit talem rationē: Iudei per fidem christi contentā in euāgelio iustificati dimittunt legalia. ergo genti les per eandē fidē iustificati: quales erant galathe quibus scribebat: mul / tomagis debent dimittere: consequentia patet: qz lex fuit data iudeis r nō gentilib'. antecedens probat apostolus per seipsum r alios apostolos. di / cens: Ros natura iudei r non ex gentibus nati peccatores: id est nos qui sumus natione iudei: r non ex gentilib' fuimus peccatores: supple q̄dū fuimus sub lege existentes.

Sed p gram credim' saluari sicut r illi. Petrus itaq; bñ sēst de abolitio / ne legis: s; simulauit p̄ ti more iudeoz ne occasio / ne gentiū a fide recede / rent r sic pderet suū gre / gē. Simulauit autē pau / lus p̄ sili metu: vt in cir / cūcisiōe timothei: r ipse q' nutriuit comā ex voto vt naçaretis in cēchris ex lege caput totondit. p̄ multa etiā in hierlm cō / silio iacobi r p̄byteroz purificat' fm legē intra / uit in tēplū r hostiā ob / tulit. Ecce quō iude' in / deis. Aug'. No de gēti bus credēs dicit legis onere liberos esse. de iu / deis: legi esse subiectos: nec peccare si circūcidit r sacrificat: si mō sp̄s la / tus in eis nō cōstituat: nec peccat pet' si iudai / car: s; q' gētes cogit iudai / care suo exemplo in quo solo paul' eū reprehēdit vt doctor gētiū: vt sit re / p̄hēsiō vera nō dispēsa / tozia. Hiero. S; si post euāgelij bene facit q' iu / dalcat in sacrificijs r ceteris: i heresim labimur cherinthi r hebiōis q' ppter b̄ sūt anathematiza / ti. q' euāgelio mīserunt cult' leg'. Qui dū vo / lūt r iudei r xp̄iant eē neutriū sūt. Et si tales su / scipimus vt in ecclesia dei faciāt qd fecerūt in sy / nagoga galbana: nō illi christiani sūt: s; nos iu / deos faciēt. Sūt vtriq; iudeoz cerimonie omnib' mortifere fidelib': s; nisi ei leg' xps. Itē lex r p̄ phetvsq; ad iohāē. Et p̄sumabo testamētū no uum sup domū isrl. nō dicit p̄lo gētiū s; iudeis vt nō in ueritate s̄e uiuant s; in nouitate sp̄s. Nec sūt ille cerimonie res indifferētes inf bonuz r malū. Si obseruāde sūt salutē afferūt. Si sala / tē nō afferūt nō sūt obseruāde. a Dixi cephe. Aug'. Ipe pet' qd a paulo siebat vtilis libera te charitatis secū ac benigna pietate hūllitat' ac cepit. Atq; ita exēplū post' p̄buit tāto factus q̄to ad imitādū difficil' q' nō dedignēt maiorēz sicubi forte recti tramitē reliq̄ssent: etiā a posteri orib' corrigi. Laus itaq; iuste libertat' i paulo: scē hūllitat' in petro. Dixi cephe. Et in eo qui pzi ē discat ceteri. Hiero. Hinc discat galathe petri auctoritate nō esse iudaicā dū q' in h̄ rephē / sus est. b Quō cogis. Ros docētis impto: s; p̄uersatiōis exēplo. c Ros natura. Cōmēda / ta auctoritate sua iā rōnib' incipit agere q' car / nales obseruatiō post xpm nō sunt obseruāde. Quasi di. Hētes nō debēt iudaicare. qz nos qui ualuim' in lege scim' eā nō iustificare: r iō ea di / missa ad xpm confugim'. d Nisi in fide iesu xpi. Ros iō dicit ex fide q' opa hōa frustrent: cū de' reddat vnicuiq; fm opa sua. Sed qz opa sūt ex grā: nō ex operib' grā: qz fides p̄ dilectionem operās nihil operare' nisi ipsa dilectio dei diffū dere' in nob p̄ spūscm̄: nec ipa fides esset i no bis nisi de' eā daret. e Dis caro. Nota q' d' iudeis

a s nō q̄tū ad itētionē: sed. f qz p h̄ p̄bar ritas vt gētes iudaizaret. b s qz p his sanādis dictū ē vt oēs illi' oburgariōe sanarent. a ad veritatē euāgelij: dixi cephe cō a s q' fuit in ritu iudaico dimisit: qd q' nō fuerūt fa cere debuerāt. f natione q' genere. rā omnib' : Si tū cū iude' sis gē / b s gētiliū nō iudeoz ritu. a s q' sit nihil cōferre b tilit' r non iudaice viuif: quō gē c s que oia q' vidēt in te purat' necessaria salutē. tes cogis iudaicare : Ros natu / d a s nō p̄ficti. f sumus. b s p̄ctōres qdē sed nō vt gētes idolare r immūde. c s p̄ctōres vsus ē di ei valde imiq; nō de his q' cū iuste ac laudabiliter ra iudei: r nō ex gentib' p̄ctōres. viuat: nō sūt sine pctō a s sed tamen. Scientes autē q' nō iustificabitur e a s quāuisq; in lege. f iudeus. b s q' sunt de sacrificijs ex alijs legalib'. f s nullo deniq; modo. f. i. qua creditur in xpm. hōmō ex operibus legis: nisi in fi f s ergo etiam nos iudei sicut et gentes. dē iesu christi. Et nos in christo s s opera sunt ex gratia. s; nō ex opib' grā. iesu credimus: vt iustificemur ex a s q' ipsa p̄ia ē ex q' iperit cetera. f aliq' modo fide christi et non ex operibus le / a s q' iude' nō ē iust' ex lege: multomin' caro. i. gis. p̄pter quod ex operibus peccator ex gētib'. a s gētilis. legis nō iustificabit' omnis caro.

vt dicef plen'. a Corā omnib' qz defect' erat public'. b Si tu cū iude' sis gētilif viuus r nō iudaice. f. an aduentū iudeozū. c Hētes co / gis iudaicare. nō impto s; facto: qz ex mō se habēdi in legalib' aliq' gētilēs credebāt eoz obseruationē necessariā ad salutē. Ad maiorē tñ declaratio nem huius littere r precedentis sciendum q' Hieronymus r Augustinus videntur varia sensisse de legalium cessatione: ma / rime quo ad cerimonialia de quibus ē hic sermō. Hieronymus enim distinxit duo tēpora tñ. Anū ante passionē xpi in quo legalia habuerūt vim ob / ligatiuā r expiatiuā suo mō. Aliud post passionē christi in quo legalia fm ipm statū erāt mortifera: ita q' seruātes ea mortalit' peccarēt. Et x̄p̄r habuit dicere q' apli p' passionē xpi nūq; seruauerūt ea fm veritate: s; solū quādā p̄ia simulatiōe. f. ne scādali / carēt cōsūs de iudeis: r altoz cōuersionē impedi rēt: q' qdē simulatiō nō est sic intelligēda q' act' il / los fm rei x̄itātē nō facerēt: s; qz nō faciebāt illos tanq; legis cerimonialia obseruātes: sicut si q's pel / liculā mēbz virilis abscederet nō cā circūcisiōis f' uāde: s; sanitatis recupande. S; qm̄ idēccs videt q' apli p' scādali occultarēt ea q' p̄tinēt ad veri / tatem vite r doctrine: r q' simulatiōe vterentur in his que p̄tinēt ad salutem fidelium: r uenit' t' distinxit. Aug'. tria tpa. Anū ante passionem xpi in quo legalia cursū suū habuerūt. Aliud autē post diuulgationē euāgelij in quo legalia sūt mor / tua r mortifera. Tertiu est tps mediū. f. a passioe christi vsq; ad diuulgationē euāgelij i quo legalia fuerūt mortua: qz nullā vim habebāt: nec aliq; ea suare tenebat: tñ nō erāt mortifera: qz conuersi de iudaismo poterāt illa licite suare: dū tñ si ponerēt eis sp̄s: reputātes illa sibi necessaria ad salutē q̄si sine eis fides christi iustificare nō posset. Hec autē licētia seruādi ad tps legalia fuit ex infictu spūscā cti: qz si ueris de iudaismo ad fidē statū fuisset in / hibit' leg' rit': sic ueris d' gētilitate idolatrie cul tus: uideret q' lex sp̄ fuisset mala sic idolatria: nec p' h̄s a deo data fuisset. Illis autē q' cōuertebāt de gentilitate nō inerāt cā talis obseruatiō: ppter qd paulus circūcidit timotheū ex matre iudea natū: Act. xvj. Titū x̄o q' nat' fuit ex gētilib' noluit cir / cūcidere vt p̄dictū est. gētilib' tñ iposita fuit ad tps obseruatiō aliquoz le / gallū: vt h̄r Act. xv. f. q' abstinerēt ab imolat' simulacroz r sāguine iusto / caro: nō tanq; necessarijs ad salutē: s; ad amicabilem societātē iudeoz r gēti liū ad inuicē: nā illo tpe iudei abhorrebāt ista cōcedere: sicut etiā frequēter cōtingit q' aliq; existēs in societate alteri' abstinet a cibis socio suo abomi nabilib'. pcedēte x̄o tpe: cessante cā cessauit r effectus. igit' apli de iudaiz / mo ueris tpe intermedio. f. a passioe xpi vsq; ad publicationē euāgelij le / gun' aliquādo seruasse legalia licite mō p̄dicto. Sed cōtra h̄ videt q' b di / cit q' petrus fuit reprehēnsibilis ex tali obseruatiōe. Dicēdū q' nō peccauit ex factō: qd erat sibi licitū vt dictū ē: h̄ ex mō faciēdi: qz i b̄ nimia diligētiā ad hibeat ne in deos offēderet: ita q' ex hoc sequēbat scādali gētiliū intāuz q' aliqui inducebant ad credēdū q' talis abstinentia ciboz in lege p̄hibito / rū esset necessaria ad salutē. Et ppter hoc paulus qui erat gentiliū aposto lus: ipm publice rephendit: r petrus aucto p̄iculo gentiliū sibi acq̄ie / uit: ppter qd licet peccauerit in mō obseruandi: ppter qd vere rephensibil' fuit vt scribit hic paul' in scriptura catholica in qua nihil est falsū: fuit ta / men peccatū ueniale qd bene fuit post confirmationē spūscā in aplis. vn / de dicit Job. j. canonica. j. ca. Si dixerim' qz peccatū non habem' nō smet ipsos seducimus r veritas in nobis nō est rē. d' Ros natura. Hic ex pze dictis infer' cōclusionē intentā. f. q' legalia per doctrinā euāgelicā quā p' / dicauit sūt euacuata nec vltēri' sunt seruāda: r p̄mo ostēdit hoc generalit'. scdō specialit'. ibi: Si enim. Circa primum facit talem rationē: Iudei per fidem christi contentā in euāgelio iustificati dimittunt legalia. ergo genti les per eandē fidē iustificati: quales erant galathe quibus scribebat: mul / tomagis debent dimittere: consequentia patet: qz lex fuit data iudeis r nō gentilib'. antecedens probat apostolus per seipsum r alios apostolos. di / cens: Ros natura iudei r non ex gentibus nati peccatores: id est nos qui sumus natione iudei: r non ex gentilib' fuimus peccatores: supple q̄dū fuimus sub lege existentes.

Scientes autem quia non iustificatur homo ex operibus legis: propter suam imperfectionem. f Nisi in fide iesu christi. unde et patres veteris testamenti non fuerunt iustificati nisi per fidem venturi. g Et nos in christo iesu credimus vt iustificemur. p̄ eandē enī fidem iustificamur fideles noni testamenti: quia quem illic crediderunt venturū istī credunt venisse r redemptionis mysterium cōplēuisse: sed quia p̄sēdo apostoli dicebant q' fides christi non iustificat sine legalium obseruatione. ideo consequenter hoc remouet dicens:

Iudaeis ponit homo: de gentibus caro. Homo. ibi: Sci/ entes autem qd no re. Caro. ibi: Propri qd ex ope. re. a Qd si queretes. Bc. Si nos reuera cognouimus no posse iustificari nos nisi trascentes ad xpm. Rndd patif rps relabi nos ad id qd eramus. Qd si pateret pfecto

a Qd si queretes ius. in xpo. i. in fide xpi. b Inuenti sumus r ipsi pec. qd est: si hec fides no iustificat absq legalib. c Rndd cbr. pec. mi. est. q. d. hoc iconemis sequet ex quo tradidit fide no iustifi cant. d Absit. q. d. hoc pty fallu ex pdict: qz supra pbatu est q doctria euangelica e a deo inspirata r pfecta: qd no eet nisi iustifica

ris star nri: sic fuisse trascenti b ad se mister iusticie. Al: Qd si qretes. Dixi q ex opib legi h est iusticia. Qd si nos q in lege maiores sumus: iuetti sumus i ea fuisse peccatores: qd inde apparet qz qrimus in xpo iustificari. qz cur in chriso quererem iustifi cart: nisi qz in lege no eram iu stit: Et si nos q in ea pfecti era mus sumus ex ea pctores: tunc lex vbius est ministrat pctm. Et si lex ministrat pctm: tunc si rps legē ministrat r pctm: h no ē mister pcti: g nec mister legi. Qd si forte videret: qz ea adim plevit: h absit q ea ministraverit docēs ea p passionē suā suan dā. Et si no ē mister legi cur ea suaret? b Inuetti. no opinio ne bit: h rōne pbatu. c Ego eni p legem. Spūalit itellectā. d Sū mox. le. ne carnalit in ea viuā. e At viuā do. no mibi: qd iam possum: qz cum xpo. f Cōstis sū cru. i. crux xpi exti rit i me ardorē pcti vt faz vltra ad id no extēdar. g Sz viuo. In virtutib vigozē hū opādī habeo. h Jā no ego. ille pec cator qui pī erā. i Sz rps i. nouitas xpi apparet in me. Ad quid g lex? k Et tradi. semet. Attēde q filii semetipm tradidit vt h d. Et pat euz tra

Ro. 2. f didit. Et alibi ait aplos: Qui p prio filio suo no pepcit: h p oibus nob tradidit illuz. Judas igif qd fecit: vides qz non qd faciat hō siderādū ē: sz q aior volūtate faciat. In eodē facto i uenim? deū in q iuenim? iudā: deū hūdicim? iudam detesta mur: hūdicim? charitatē: dete stamur iude iniquitatē. De cogi tauit salntē nrām q redēpti su mus. Judas cogitauit pēuz q vēdidit dñm: fili? pēuz qd de dit p nob. Diuersa g itētio: di uerfa facta facit: cum tū sit vna

res: ex diuersis sic eā itueamur vñū amādū: altez dānā dū. vñū glificādū: altez detestādū iuenim? Ca. III Inlētati. Verba irascēt. O Inlētati gal. q nec se circūuētōs a pseudo agnoscut. An quo. oc. Au gusti. In oculis r sensib prudētū rps moztet et diabolū dānasce videt no ipe dānat eē. vñ O seas: Ero moztet tua o moztet. Et h est virga moysi q xfa in serpētem deuorauit serpētes magoz. h ē sūm sacerdos i lege i cuius moztet q sanguinē xpi fuderāt ignorāter: r ob id me tuētes ad ciuitatē refugij se ptulerāt absoluebant: r se curi fiebat a metu. Ita moztet xpi dānato supbo sal nra pcurata ē. Qd i sinuabat ieffabile nomē dñi: scptū in la mina sūmī pōtīfic qd erat tetragrāmatō. i. qttuoz lraz: q sūt: iotb: he: van. beth. i. pncipiū passiōis vite iste. Q. ille cui? iste legal sacerdos gerit psonā ē nob p psonā au ctōz r repator vite p adā amisse. vñ: Qui ascēdit sup oc ca. dñs no. illi. Decasū eni moztet rps ascēdit. i. triūpha uit diabolū r moztet supādo. Sz ocul stultoꝝ videt oē nā: r in eoz sensu tm crucifix: vt hō in q nlla spes sit. In illis vinit christus: in istis est moztuus. m Fascinauit. Fascin? qm magic diluioib? alif qdam ocul boim ostēdūt q sūt. Dicit ē fascin? vulgo q no cet infantib?

De pe. vi. 2 -s. romāos r q. i. c. mar thion. in ti rulo.

Osec. 13. b

Dala. 1. c

a sed si dicitis nos peccasse q legē dimisimus et in chriso iusticiam qrim? ruc q hoc pcepit est pec caru minister: sz nūqd. q. mirū est si qā dicar:

Qd si querentes iustificari in chri sto: inuenti sumus r ipsi peccato res: nnuquid christus peccati mi

a q rps peccauerit q legē destruxit vel q ea mi nistravit: ego eni sequax ei? legē destruxi rōnabi liter viuēdo r docēdo: et si reedifico corra legē fa cio: nā p auctozē legis ipam legem dimisi quasi ei moztuus nullū sensū eius habēs.

nister est? Absit. Si eniz q destru xi itez hęc reedifico: p reuatico

rem me constituo. Ego enim per legem legi moztuus sum: vt deo

viuā: chriso confixus sum cruci.

Quo aut iam non ego: viuit ho in me christus. Quātez nunc vi

uo in carne: in fide viuo filij dei: qui dilexit me: et tradidit semet

ipm p me. Rndd abūcio g rāz dei: si enim p legē iusticia: ergo chri

stus grat moztus est. Ca. III

Qd si queretes iusticiam qrim? ruc q hoc pcepit est pec caru minister: sz nūqd. q. mirū est si qā dicar:

Qd si querentes iustificari in chri sto: inuenti sumus r ipsi peccato res: nnuquid christus peccati mi

ister est? Absit. Si eniz q destru xi itez hęc reedifico: p reuatico

rem me constituo. Ego enim per legem legi moztuus sum: vt deo

viuā: chriso confixus sum cruci.

Quo aut iam non ego: viuit ho in me christus. Quātez nunc vi

uo in carne: in fide viuo filij dei: qui dilexit me: et tradidit semet

ipm p me. Rndd abūcio g rāz dei: si enim p legē iusticia: ergo chri

stus grat moztus est. Ca. III

Qd si queretes iusticiam qrim? ruc q hoc pcepit est pec caru minister: sz nūqd. q. mirū est si qā dicar:

Qd si querentes iustificari in chri sto: inuenti sumus r ipsi peccato res: nnuquid christus peccati mi

ister est? Absit. Si eniz q destru xi itez hęc reedifico: p reuatico

rem me constituo. Ego enim per legem legi moztuus sum: vt deo

viuā: chriso confixus sum cruci.

Quo aut iam non ego: viuit ho in me christus. Quātez nunc vi

uo in carne: in fide viuo filij dei: qui dilexit me: et tradidit semet

ipm p me. Rndd abūcio g rāz dei: si enim p legē iusticia: ergo chri

ret: nā in hoc pstitit legis pfectio. e Si ei. h dicit picularit q legalia sint abicien da supius exēplo. d. Si eni q destruxi. s. le galia q docui debere relinq. f Itēz hęc re edifico. i. obseruo tanq necessaria ad salutē: r alios ad hoc induco. g P reuatico rō me cō. i. facto cōfiteoz me errasse: qd absit. iō subdit: h Ego eni p legē. s. nouā. i. lē gi. suple veteri. k Moztus sū. in xpi eu acuar legalia: sicut dicit fuit Hier. r r r. Ecce dies veniūt dicit dñs: r ferā domū isrl r do mu iuda fed? nouū: no fm pacū qd pepigi cū patrib? vris. p hoc eni qd dr: Rō fm pa crū. p qd intelligit lex mosaica: ostendit q p legē nouā erat euacuāda. l Et deo viuā. p xpi g rām. iō subdit: m Chriso cōf. sūz cruci. p cōpassionē ex fide pcedentē. iō sequi tur: n Quō aut tā no ego. s. qualis fuit sub lege. o Vinit ho in me xps. habitās in me p g rām viuificatē. p Quō aut nunc viuo. p xpi g rām. q In carne. i. ad huc exi stens in carne passibil. r In fi. vi. si. dei. q In reurrectionē dabit mibi corp? imoztale. s Qui dile. me. Ex dilectioē eni maria vo lūtate moztet subijt p salute nrā. r qz rāta g rā no est negligēda sz venerāda. iō subdit: t Rō abūcio g rām dei. i. abūctā no repu to: qd tū esset si absq legalib? h sufficeret ad salutē. iō subdit: Si eni p lē. iusticia: suple habet. r Ergo rps gratis mozt. est. i. sine cā. ex quo sine hoc habebat iusticia q fac ho minē dignū vita eterna. galatheo habebāt p incōueniēti q frustra fuisset mozt xpi: r p rps debebāt incōueniēs reputare illud ex q se qbat. s. q obseruatio legalū iustificaret vel esset necessaria ad salutem.

In ca. ij. vbi dicit in postilla: Ego enim p legē. s. nouam.

Additio. Hoc quod dicitur: Per leges legi moztus sū. Sz Blo. intelligit q p legē ve teris testamenti spūalit itellectā: moztus sū legi ne carnalit in ea viuā. Al sic: Per legē moztus sū. i. p auctozitatē legis ipsā dimisit sic ipsa lex mosaica denūciat suā dimissionē ad qd allegat i Blo. tres auctozitates. P r ma Deut. r viij. P ropbam suscitabo tibi de medio fratru tuoz. q quidē auctozitas bene intellecta denotat q ppha. s. rps suscitā dñs erat: cui erat credendū tanq vero legislato ri. put plane fuit ostēdū i additioē. s. pdictū ca. Deut. r sic h r q alia lex a lege mosaica e rat dāda. Allegat scdo ad hoc i Blo. illud Hier. r r r. q in postil la allegat. tertio allegat illud ps. Sacrificiū r oblationē nolūsti: aures autē perfecisti mibi. qd ad litterā significat q sacrificia r ob lationes que erāt de pcpuis cerimonialib? veteris testamenti. non erāt deo placita de se: vt ibidē expōitū r postilla. Ande he tres au ctozitates quarū vna accipitur de libro legis: alia de pphetis: alia de psalmis sunt fatis efficaces ad ostendendū q legalia veteris te stamenti erāt euacuanda.

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz: r sic erat de gala tis quis

Ca. III Inlētati galathe. Postqz apostolus improbauit errorē de legalū obseruatione cū euangelio ex perfectione legis euā gelice. h p r idē fac ex ipfectione legi mosaice. Ita diuisio n ē p cisa: qz in pcedentib? posita sunt aliqua de ipfectione legis mosai ce: r ecouerso in seqntib? aliq ponit de pfectione legi euāgelice. h Sz diuisio accipit fm id qd pncipali? itelligit. Et diuidit i duas ptes. qz pmo galathas i repat. scdo ppositū declarat. ibi: Qui g. P rā ad huc i duas: qz pmo p pōit suā i r p r tationē. scdo i r p r tationē rō nē. ibi: Hoc solū. Circa p mū dicit: Inlētati galathe qd vos facia uit. i. aduādo de cepit. 3 Rō obe. ve. s. euāgelice p quā legalia s t excluda. licz ei aplos sciret eos eē deceptos p pseudo aplos: tū q r t vos fascinoit: no tgrās s admirās eoz iustabilitatē: sic hē. in. Sz: Adā vbi es: no ex ignorātia. Scitēdū ē q fascinoit aliq accipit p illūio ne sensuū: q aliq no auertit ea q sūt an ipz:

Isaiah. Dicit ei quidam oclivisu vretes du r b eoz ac fascinatio sr: r pot fieri vt huc peto iteruat demoes. Silr r iudia tanq fasciu vrit. Inuid' eni no mo sibi nocet s r his in qb' aliq' bda ee icipiut. vñ Salomon: Fascinatio malignitat' obscurat bda. Sic factu e vt i

his: qz iniuria facta xpo p falsos aplos in pñtia eoz no adutebat. io subdit: a An q. ocu. i. e. rps p. e. i. pdenat' p falsos aplos: asse retes vob q fides ei' no sufficit ad salute sine legalib' r sic pdenat' cu tanq ipotete ad saluadu: cu tn lex pmittat de xpo venturo ipm fore saluatoze: vt ptz p aute d' here. pcc. ca. iducta. lex ei frequē accipit p

Sp. 4. c

a s. i. du p lege rps deserit: rps e a vobis p sri pr' sicut a pilaro. r du insufficere credit' a cruci fixo: r no differit.

a An qz oculos iesus xps pscript' e a s quis scis fascinari r stulti: r amen.

c r in vobis crucifixus. hoc soluz volo a vobis discere. Ex opib' legis spm accepist': an ex auditu fidei? Sic stulti estis: vt cum

tu fidei? Sic stulti estis: vt cum f sero. s inritu saluris habuistis. a s cu puc / ctozes p carne. i. carnales qrit' consumari: a qb' spiritu ceperitis: nunc carne co/ nec inritu poterat haberi. a s no consumami: sed habita p dicit: r omnino.

e summamini: Tanta passi estis si s. i. sine vilitate. a s h co sirmo: qz in vobis e: si vultis p dicit: hoc dicit ne desperet.

ne causa: si tamen sine causa. a s ministerio non auctoritate.

f Qui ergo tribuit vobis spiritum s miracula. s inter vos.

r operatur virtutes in vobis: ex s no vras ex operib': sed ex fide: r si mihi q ibi valui no psum: vos cur ea queritis.

operib' leg': an ex auditu fidei? s ita sps ex fide: sicut ex iusticia.

Sicut scriptu e: r Credidit abra s crederet. s sufficiens causa.

g am deo: et reputatu est ei ad iu/ s quia abra iust' ex fide. s quoz ee est ex fide stitiaz. Lognoscite ergo: quia q

ex fide sunt hi sunt filij abrae. r b i p'rouides aut scriptura: qz ex fi

de iustificat getes de' r prenuci/ k de iustificat getes de' r prenuci/ l auit abrae: quia benedicetur in

te omnes gentes. Igitur q ex fi s. i. in tuo semine. a s non em iudei. b s in tue fidei imitatione. s qz auctoritas hoc dicit.

toto veteri testameto. b Et in vob crucifix' p eisdē tāq hō pur'. b ei asserēbāt a tpe apo stoloꝝ aliq' p seu do apli siue heretici. ppter qd Jobes in pncipio sui euangelij cōpulsus fuit ei' diuinitatē declarare: vt dicit d' iero. in plo go sup Jobez. c Hoc solū. hie pñr pōit rō nē duplicē icreparatiōis. secunda ibi: Tanta.

Circa primū sciēdū q in pmitua ecclia ba ptiat' dabat spūscūs sub signo sensibili p ipositiōis manuū aploꝝ. sic ptz Ac. viij. r plu rib' alijs loc': r sic dat' fuerat galathis i fide xpi baptizat': nō aut sic dabat obseruatib' le galia: r sic poterat aduere q legalia non erāt ad salute necessaria: nisi essent p dicitō mō fascinati. r b est qd dicit: hoc solū a vobis vo lo discere. i. audire: vt deceptio vfa appareat ex vestra rñsōe. d Ex opib' leg' spm ac cepistis. i. in signo vsibili. e An ex auditu fidei. i. ex receptiōe fidei xpi p baptismū. q. d. māfeste ptz p effectū q nō potest' negare vos ex fide xpi recepisse. iō pcludit eoz deceptiōem dicens: f Sic stul. e. vt cū spū cepistis: de gē tilitate recipietes imediate doctrinā euāgeli / cā q spūalis ē. g Hūc carne cōsumma. sup eā volētes recipere legalia obseruationē: q di / cunt iusticie carnis. h Deb. ix. eo q tollebant qd dā imūdiatias ex imūdoꝝ tactu. pueniētes: vt ex tactu mortificat' mēstruate r hmoi: ex qbus hō reddebat inabilis ad ingressū tēpli.

h Tanta passi estis. hie pōit scda rō: qz part' detrimētū magnū sine cā fatuū est. sic erat de galathis: ppter qd erāt icreparādi sic fatuū. r b est qd dicit: Tanta passi estis. qd expōit duplr. Uno mō d psecutiōib' q s p xpo sustinuerāt. i Sine cā. i. sine vilitate pueniēte: imo cuz detrimēto: min' ei dicitō plus significat. p d' ceptionē eni p seu do aploꝝ dicte iusticie per diderāt meritū: r cū h incurrebāt pctm.

k Si tñ sine cā. i. si pseueret' in errore. q. d. si abijciat' erroze recipiet' l' ex grām bda moꝝ est qd dicit: Tanta passi estis. qd expōit duplr. Alio mō expōit duplr. Alio mō expōit duplr. Alio mō expōit duplr.

l Qui g. p' ga latharū icreparatiōe. h pñr declarat apls cef / sationē legaliaū p' eoz ipsecutiōe. Et diuidi

tur i duas partes: qz pzo h declarat p rōnē. scdo p silitudis adaptari onē. ca. se. p'ria ad huc i duas: qz pzo pōit rō. scdo soluit tacita qstio. ibi: Quid igit' Circa pñm facit talē rōnē: Illa lex q nō iustificat: nec bñdictionē dei cōfert: nec hereditatē affert: tāq ipsecuta cessat aduicē / te lege iustificatē: bñdictionē dei cōferēte: r hereditatē et eternā affe / rēte. s sic se hz lex mosaica ad euāgeliā q rē. In hac rōe sic pcedit q suppoit maiorē tāq māfeste verā. r declarat maiorē qstū ad tres ei' p / tes. pmo pñm. scdo scdaz. ibi: p'rouides at. ctio fctā. ibi: f'fes. p'ri / mā at dclarat. f. q lex nō iustificat: s fides xpi. d. Qui g tribuit vob / spi. s. i. i signo sensibili. m Et ope. vii. i vo. i. miracula vidētib' vob. s q certū ē q ipe ē de': qz tñ fieri n pñt nisi xute dīna. fac'ne b. n Ex opib' le. an ex au. fidei. i. ex receptiōe fidei xpi. q. d. māfeste ptz p effe ctū q h nō ē ex merito leg': s ex merito fidei: qz tñ nō sūt fuatib' le gē: s recipiētib' fidei: r pfirmat p scripturā. d. o Sic scriptu ē. hēn. xv. p Credidit abra dō r re. ē ei ad iu. r sic ex fide xpi v'uri iustificat' fuit r nō ex opib' leg' q p magnū tps postea fuit data. iō pcludit: q Lognoscite q qz q ex fi. sūt. credētes p fide xpi iustificari. r hī sūt filij abrae. i. imitatores fidei sue: r p cā iustificati sūt r ipe.

s p'rouides aut scriptura. i. d' auctor scriptura. i. Quia ex fi. iust. gētes de'. r nō ex lege: vt p dicitū ē. v Prenūciauit abrae. hēn. xxi. an dationē leg' logo tpe. y Quia benedicentur in te omnes gentes. qd iplerū ē i xpo ab abra am descēdēte fm carnē: in quē ex oib' gētib' aliq' credūt: r plent' im / plebif circa finē mūdi. y Igit' q ex fi. sūt. i. de nūero fidelū.

Deu. 5. b

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 22. d

Deu. 15. b
Ro. 4. a
Jac. 2. d

Deu. 22. d
B

X

Quicunq; eni ex. **D**e intelligedu e no de opib; q ad mores
 s; q in obseruatiob; illis fiebat. Prodest lex in tabulis scripta.
 cetera onus sut. **B** Scriptu e eni. Qui ex opib; legis sut ma
 ledicti: q; sicut scriptu e a moysi in Deuteronomio: Maledictus
 ois ho q; d. Multa pcepi q; oia null; iplere poterit: s; in on;
 data sut. r io omnes maledicti. In q; tinnuit desiderandu esse saluatores q;
 fine ponat his r liberet no solum ab
 alijs pctis: s; a maledicto legis: Cur
 ergo galathe traseut a gratia ad ma
 ledictu; c Justificat aquid deuz.
Qui eu gratis colit. s. no cupiditate
 appetedi aliqd ab ipso pter ipm: vel
 timore amittedi. In ipso eni solo ve
 ra nra beatitudo e r pfecta est.
D Lex aut no ex fide. Ex fide est iu
 sticia r vita: s; lex no e ex fide: posset
 eni videri q; opa legis ex fide fierent
 vt p eis speraret eterna: quod no e:
 sed ex timore pene illa seruabat.
E tinet in illis. Na ait: Qui fece
 rit ea viuert in ea: cu pmississet non
 e ex fide: vt intelligas lege in h loco p
 ipis opib; q in ill obseruatiob; fie
 bat posita. Qui aut viuere in his
 opib; timebat vtis si no ea fecissent
 lapidatione vl cruce vel aliud hmoi
 pati. Qui ergo fecerit ea viuert in ill
 no apd deu. i. habebit pmiu ne ista
 morte puniat. Qui aut ex fide viuert
 cu hinc exierit: tuc magis habebit p
 sentissimu pmiu. Ho igit ex fide vi
 uit: q; q; pntia q; videt vl cupit vl
 timet: q; fides del ad inuisibilia pti
 net. **F** fact; i. reputat; no solum
 maledict; s; etiā maledictu. **A**l: Fa
 ctus e rei vitate. Maledict; i. mox
 talis. **Q** Maledict; o. ho. **M** s; ar
 ad pena sit q; suspensio moris re: r q;
 illic est vlt; ad vespam: vt tuc depon
 nat r sepeliat: ne si ibi sit dnti: ma
 ius sit opprobriu r macula generi ei.
Hiero. In hebreis r nris nunc co
 dicib; in deuteronomio h: Maledi
 ct; e deo. In antiq; tñ hebreoz codi
 cib; no habet nomē dei. Et puto p
 passionē dñi ab aliq; appositu; eē: vt
 nos q; maledictu a deo credim; xpm
 ifamaret. Sed no sit h in cōtumeliāz
 dñi. qd mirū si maledict; d; deo q; h;
 in se qd d; odit. i. reprobat r dolet
 pctm. s. r mortē. Maledict; i. mox
 tuus: q; mors ex maledictio: r male
 dictu est onie pctm. vel ipm qd fit vt
 sequat suppliciu. Vel ipm suppliciu;
 qd et vocat pctm: q; ex pcto fit. Ma
 ledict; deo: q; d; odit pctm r mortē
 nram cu ad delēdu eā misit filiū suū.
H Ois. Etiā xps: ne futuri hereti
 ci negāt ei; verā mortē. In splēs ho
 nozificētia xpm a maledicto qd mor
 ti cōiunctū ē separat. Pena h pcti cuz
 no ex bñdictioe: necessario veit ex ma
 ledictione q; d;: Si tetigeritis morte
 moriemī. Al maledictus. i. mortal.
 mortalitas aut ex pcto est. Maledictio gemina culpe r pene. vnde r ma
 ledictu duobus modis d; . s. actiue r passiue. s. fm culpā r penā. Ho eni io
 q; maledict; q; crucifixus: s; q; in talē incidit reatu; vt meruerit crucifi
 gi qd no xps. Et io licet sit reputat; tñ no fuit maledict; maledictioe pene
 et si culpe. **I** ftes fm ho. di. **M** . pbaut p rōnes r auētes qd p fidem
 no p legē daf spūs: iusticia: bñtu do. mō dico. i. pbo idē fm hūanā s; ue
 tudinē in q; hūis sepe no sit firmitas: tñ firmum ē testimōiu hoīs. **L** ab ho
 mine factū suis heredit; . **S** i r testamētū dei lex no fac irritū h pmititit cut
 factū ē. i. abrae: vt ex dāt; r accipiet; dignitate videat; icōmutabil; spōsio.
E t femini. i. xpo. no q; ad eū fieret. pmissio: s; ad eū ptinebat: q; p eū pmit
 tebat; dāda bñdictio. Et q; semen illud christus sit r no ali; . notat ex ver
 bis scripture que est: In semine tuo bñdi. oēs gē. **H** on dicit scriptura in se
 minib; sicut faceret: si de multis veller intelligi: s; i semine: sic q; de vno
 vult in

Bñdictent cū fidelit abraā. qd no pūit legalia seruātib;
 io subdit: **B** Quicunq; eni ex ope. le. sut. asserētes q; sine il
 lis opib; no est sal;. **C** Sub ma. sut. q; no pnt illa iplere.
 ppter qd dicit Petrus Act. xv. Hoc est onus qd neq; nos ne
 q; patres nri portare potuim;. **S** z ptra videt; eē hīero. i. ex
 positioe fidei. s. illos maledicēdo q; di
 cū pcepisse deū aliqd ipossibile. Dicen
 dū q; aliqd est ipossibile duplicit; . vno
 mō simpliciter r absolute. r sic loq; hīe
 ro. **A**lio mō q; no est bñ possibile: sicut
 de lyra dicit q; no pōt sonare qm male
 sonat: vt dicit. v. Metaphis. r sic dicit
 q; iudei no poterāt seruare. ppi difficul
 tatē seruādi: q; no poterāt de facili ser
 uare. r ideo multi erant trāsgressores.
Q ar tles sint maledicti: pbat p scptu
 rā Deut. xvij. **D** Maledict; ois rē.
 vt faciat ea. i. opa iplcat: qd tñ pdiet
 no faciebāt. Et vltē ad pbādū q; lex
 no iustificet isert scpturā: Abacuc. ij.
 dicit: **E** Just; ex fide vi. vita gē.
L ex aut no est ex fide. **L** i. ex tenet; h
 materialit; . sic cuz d; : Er ere fit statua.
 r p tāto d; lex no eē ex fide: q; in lege
 veteri no fuerūt data pcepta de crede
 dis. **H** eī ptiat ad legē nouā in q; scā est
 explicatio credēdozum: ppi qd Ro. iij.
L ex ver; d; lex factor; . lex aut noua d;
 lex fidei. **H** ec est p h intelligēdu q; ptes
 veteris testamēti fuerūt sine fide: sine q;
 ipossibile ē placere deo. **H** ec. rj. Multi
 eni ipsoz fuerūt scī r deo placētes: sed
 no habuerūt fidē explicatā sic ptes no
 ui testamēt in q; vitas apte ē p pmi re
 uelata. **G** Sed q; se. ea. s. leg; pcepta.
E tinet in eis. q; no icurret pena mor
 tis q; trāsgressioib; iferebat; r io no d;
 cit absolute: viuert. s; viuert in eis: vita
 corpali. vita ho spūalis daf p fidē cha
 ritate formatā. **I** xps nos re. d; ma.
 le. i. de pena trāsgressioib; legis debita
 nos absoluēdo a dñito seruādi eā. r q;
 fec h p suā passionē p quā legalia sunt
 enacuata. io s; dicit: **K** fact; p no. ma
 le. i. sustinēs p nobis penā mor; s; non
 culpā: q; mors iferebat; maledict; i lege
 s. p suspēsiōe in ligno. **I** Quia scri
 ptus ē: Deut. xij. **M** Maledict; ois q;
 pēdet in ligno. r q; p suā passionē me
 ruit pmissionū factariū patrib; ipletio
 nē. io s; dicit: **N** At i gētib; bñ. abrae
 sez pmissa. **O** fteret in testu xpo. p
 missū eni erat abrae q; in semē ei; bñdi
 cerēt oēs gētes. **H** en. xij. qd ipletū est
 in xpo delēdēte ab abraā fm carnē.
P At pollicitationē. i. pmissionē.
Q Spūs accipiam; p fi. q; daf creden
 tib; in ipm. **R** ftes. **H** ic declarat; ter
 tia ps mior; supraposite. s. q; hereditas
 eterna no daf p legē: s; p xpi fidē: q; p
 missio hui; hereditatis facta fuit abrae
 p lōgū tps an legis dationē: vt declara
 ut pleni; . **H** en. xv. **S** i igit; daret; ex lege
 q; postea data est: sequeret; q; pmissio il
 la per legē fuisset irritata: ex quo non
 daret; ex pmissione: sed ex alia causa. hoc aut ē in
 cōueniēs dicere de diuina pmissione diuina iura
 mento firmata: q;lis fuit ista. sic p; **H** en. xij. vbi
 reperit; hec pmissio. r addit; **P** er memēt; m lu
 rau i dicit dñs rē. hāc aut rationē dēducit **A** plus
 diffuse r aliquātulū intricate. dicit; : **F** ratres fm
 hominē dico. i. per factū humanū ostēdo pmissū.
S Tamē homin; . q. d. homo nihil sit respectu dī.
T amē homin; cōfirmatū testamētū: in quo d;
 dinat; de hereditate p filijs. **R** nemo spernit.
L immobilliter tenet. antiquitus eni homin; in su
 is testamētis ordinabāt de successioe heredita
 tis: r abuc fit in aliquib; terris. **A**brae d;

Deu. 21. b

Deu. 2. c

Abac. 1. 4
Ro. 10. b

Deu. 11. d

Deu. 9. f

Vult intelligi. et illud vnu est christus. dicit apostolus: Non enim potest inueniri alius qui oēs...

Abrae dicte sunt promissiones. s. diuine p modum testamenti firmate: vt postea patebit. id est sunt firme.

Quid igitur lex? Aug. in libro retractationum. Vbi cum exponeret hoc capitulum ita distinguendum putauit vt interrogatio esset. Quid igitur? Et deinde esset responsio. Lex prope trans.

dicte sunt promissiones: et semini eius. Non dicitur et semini quasi in multis: sed quasi in vno: et semini tuo qui est christus.

Posita est in medio: inter promissionem et semine: cui facta est promissio. i. inter abraam et christum: vt pplm dei erudiret sub timore dei: vt dignus fieret excipere promissionem que est christus.

tem dico testamentum confirmatum a deo: que post quadrigentos et triginta annos facta est lex: non irritum facit ad euacuandas promissiones.

Ordinata per ange. Lex dico ordinata per angelos. i. moyses et alios ministros dei: vel ministerio angelorum hominibus data in quibus angelus erat vtique pater et filius et spiritus sanctus.

nam si ex lege hereditas: iam non ex promissione. Abrae autem re promissionem donauit deus. Quid igitur lex? Propter transgressionem posita est dicitur et semini cui promissum est: ordinata per angelos in manu...

beret: reliquit enim deus patrem in libertate arbitrii: in lege naturali: vt sic vires nature sue cognosceret vbi cum deficeret videns sibi libere arbitrii non sufficere ad iusticiam: nec sic se humiliavit ad poscedam gram: sed super lege scriptam legi nature adiuncta sibi sufficere putans clamabat: Non deest qui implet sed deest qui iubet.

Quid igitur? B. dicitur apud apostolum: det taceat quod dicitur. Et vni quod apud dicitur quod ex lege non est iusticia: nec benedictio: nec hereditatis pectus: sed p fide que fuit etiam in patribus ante legem.

Multipliatis enim infirmitatibus: postea accelerauerunt ad medicum: venies in forma serui sanauit vulnera hominis languidi. Hic est samaritanus ille qui ad vulneratum incidit in latroes appropriauit atque vulnera eius alligauit: que facerDOS et leuita imiserat coadit perstraxerat. i. lex verus et sacerdotium: quod lex nemine ad perfectum duxit.

Quid igitur? B. dicitur apud apostolum: det taceat quod dicitur. Et vni quod apud dicitur quod ex lege non est iusticia: nec benedictio: nec hereditatis pectus: sed p fide que fuit etiam in patribus ante legem.

Multipliatis enim infirmitatibus: postea accelerauerunt ad medicum: venies in forma serui sanauit vulnera hominis languidi. Hic est samaritanus ille qui ad vulneratum incidit in latroes appropriauit atque vulnera eius alligauit: que facerDOS et leuita imiserat coadit perstraxerat.

Quid igitur? B. dicitur apud apostolum: det taceat quod dicitur. Et vni quod apud dicitur quod ex lege non est iusticia: nec benedictio: nec hereditatis pectus: sed p fide que fuit etiam in patribus ante legem.

Multipliatis enim infirmitatibus: postea accelerauerunt ad medicum: venies in forma serui sanauit vulnera hominis languidi. Hic est samaritanus ille qui ad vulneratum incidit in latroes appropriauit atque vulnera eius alligauit: que facerDOS et leuita imiserat coadit perstraxerat.

Quid igitur? B. dicitur apud apostolum: det taceat quod dicitur. Et vni quod apud dicitur quod ex lege non est iusticia: nec benedictio: nec hereditatis pectus: sed p fide que fuit etiam in patribus ante legem.

Multipliatis enim infirmitatibus: postea accelerauerunt ad medicum: venies in forma serui sanauit vulnera hominis languidi. Hic est samaritanus ille qui ad vulneratum incidit in latroes appropriauit atque vulnera eius alligauit: que facerDOS et leuita imiserat coadit perstraxerat.

Quid igitur? B. dicitur apud apostolum: det taceat quod dicitur. Et vni quod apud dicitur quod ex lege non est iusticia: nec benedictio: nec hereditatis pectus: sed p fide que fuit etiam in patribus ante legem.

L

L

L

L

L

est deus vn^o cu deo patre p diuinā naturā cui mediat p hūanā.
 a Mediator. Lex quā habet mediator iudeoz tñ est: s tñ ipse
 mediator nō est tñ vnus ppl. s. iudeoz q legē habuerūt: s t gēti
 liū. r iō nō querat legem vt habeat mediatorē. Mediator non
 est vn^o s tñ ē vn^o sufficiens ad oēs recōciliādos deo: qz de^o: r iō
 aliō nō adūgatis. Mediator aut vn^o
 us nō ē. Aug^o. S3 duoz: qz duos ppos
 discordes pacificauit in se lapide angla
 ri: hinc numez deoz: inde rit^o leg^o aufe
 res p q discordabāt s des duos i se. S3
 fm istos xps nō ē arbiter duoz q iduct
 in legē de duob^o fecerūt vnū pplm: r vn^o
 us ppli null^o ē mediator: de^o aut vn^o ē.
 Hoc dicit ne xpm q fm q hō mediator ē
 pdicādo deū vni deo r rariū pdicare vi
 deref: qz ipse homo iurta qd de^o cu patre
 vnus ē: pat enī r fil^o vn^o ē deus.

De pe. di. 1
 si ei v. libe
 ri. et di. c. 3
 toram.

23. q. 4. c.
 hec anrem
 9. ex his

De co. di. 4
 c. quō in fi.

29. q. 2. i. pñ
 a. De cou
 si. fuo. e. 1.

Aug^o. Si fili^o dei in naturali equali
 tate patris māeret: nec se exinaniret for
 mā ferri accipies nō esset mediator dei r
 hominū: qz ipa trinitas vn^o de^o est eadē
 in trib^o. s. in patre r filio r spūscō deitatz
 eternitate r equalitate stāte. Si q xps
 vnā tñ habet naturaz. vñ medi^o erit: qz
 nisi talē deder^o inī deū r homies q ita sit
 medi^o: vt de^o sit ppter diuinitatē: r hō p
 pter humanitatē: naturā: quō hūana re
 cōciliēt diuinis nō ostēdis. Wā ipse ve
 niēs pñ in seipō hūana diuis sociāuit p
 vniūqz nature cōionē in vna eadēqz p
 sona. deinde oēs fideles pñ recōciliāuit
 deo: dū sanati sūt ab impietate supbie qui
 eūqz hūilitatē xpi credēdo dilexerūt r vt
 ligēdo imitātī sūt. b Lex q aduer. Qñ
 quidē lex ē ppter trāsgressiōnē: q est cō
 tra pmissā vt p eā impleat alit q pmissū
 est. Wā: qz ex lege nō est vita. i. eterna
 beatitudo: qz si inde esset vita tunc r iu
 sticia: s3 nō est ex ea iusticia. Et hoc est: s3
 conclusit oia: iudeos omnino clausit sub
 pctō dominio: lex ipa. Al ostēdit oēs ho
 mines clausos sub pctō. c Sed cōclū
 sit scriptura. i. qd ad romanos: conclusit
 de^o oia in iniusticia vt omniūz misereat
 notis pctis p legē cōclūsi sūt: vt se exeu
 sare nō possint: s3 qrat misericōdiam. Sed
 conclusit scriptu. rē. i. oñ dit oēs hoies con
 clusos esse sub pctō. Data est enī lex vt si
 pctm auferret: s3 vt sub pctō oia cōclūsa
 ostēderet. Data ē vt egrū de morbo pñ
 ceret q sibi san^o videbat: vt pctō demon
 strarent nō auferent. Data ē vt iuenti
 ret se hō nō vt morb^o sanaret: s3 in puari
 catiōe morbo crescente medie^o reqreret.
 Quī g negat egritudinē suā: sup flūū iu
 dicat saluatozē. q r in natura nra creato
 rē laudemus: r pñ vitū qd nobis inhi
 cū est saluatozē queram^o. d Wā: qz
 (Quod ergo post) e Veniret fides.
 Spontanea: quā nullū meritū aduoca
 uit. f Custodiebamur. Non liberi s
 serui. g Cōclūsi. vt sic assueti ducere
 a. De cou mur. h In eā. i. tam bonā fidē.
 i Que. tpe christi erat. k Reuelā
 da. Abi multa apta sūt q pñ obscura.
 Ecce honoz legis: qz custodiuit vt peda
 gogus: sed h nō magnū est: qz pueroz ē
 non aduozozum. l Pedagogus noster fuit in christo iesu.
 In institutione christi qui ideo instituit vt sic venientes ad fidez
 quasi pueri ad perfectionem iustificemur. Vel in christo: id est
 in exequendis preceptis christi. m Omnes enī filij dei est
 per fidem. Nos iudei tempore fidei pedagogum deseruimus: qz
 omnes vos gentiles qui non habuistis legem estis filij: quod er
 go vestro exemplo deseruimus vos accipitis. Quasi diceret: Wā
 debetis hoc facere. n In christo: id est in institutione christi:
 r ad similitudinem mortis eius. o Induistis: id est confor
 mes ei facti estis: quod est vobis honoz et contra estus pfectio.
 Quāte christus in dumentū sit: alibi apostolus aperit dicens:
 Induite

a Mediator aut vn^o nō est. sed duoz extremoz q plūgit.
 Est enī xps mediator dei r hominū recōciliās homies deo
 patri: sed qz vnū extremū est simpliciter indiuibile. s. deus.
 ideo subdit: b Deus aut est vn^o. homies aut multi: fa
 ciūt tñ vnū extremū per vnitatē fidei. c Lex ergo. hie
 ponitur secūda vtilitas que est ho
 minū cōclūsiō sub pctō: qz lex pec
 catū ostendebat: nec tamē gratiam
 iustificāntē serebat: r sic homies
 monebant ad desiderandū aduen
 tū xpi p quē erāt iustificādi. dic er
 go apłus interrogatiue: Lex q ad
 uersus pmissā dei: q. d. nō: qz sic de
 us irritaret seipz. Nec valet si obj
 ctat de lege noua a deo data q ta
 men euacuat veterē: qz non sic ena
 cuatur per nouam quin maneat in
 aliquo melioz. s. in re figurata que
 melioz est ipsa figura: sic aut nō est
 in pposito: quia dei pmissa de insti
 tutione r hereditatis consecutio
 ne nō figurabat legē: sed mag^o ecō
 uerfo: qz lex figurabat impletionē
 pmissozū. d Si ei data esset lex
 que posset viuificare: iusticia infu
 sa que facit dignū vita eterna.
 e Vere ex lege esset iusticia. r non
 ex pmissione abrae facta. r sic p le
 gē esset irritata. f Sed cōclūsi
 scriptura. i. lex moysi que ē lex scri
 pta. g Omnia sub pctō. In qz
 peccatū ostendebat nec mūdabat.
 h At pmissio. de iustificatione r
 p consequens de hereditatis conse
 cutiōe. i Ex fide iesu christi. i. p
 fidem eius. k Daretur creden
 tibus. fide formata que tendere fa
 ct in deū. l Prius aut. hie po
 nitur tertia vtilitas que est introdu
 ctio hominū ad fidē christi ad quā
 lex vetus fuit quedam dispositio i
 qz tum lex illa fuit figura noue le
 gis: et totus ille status noui testa
 menti fuit figuratiuus. j. Romā.
 r. Omnia in figura contingebant
 illis. figura xpo dicit: licet impetere
 in cognitiōe rei figurate. r hoc est
 quod dicit: Prius aut qz vēret fi
 des. s. reuelata r explicita in euan
 gelio. m Sub lege custodieba
 mur. s. per cultum vnus veri dei.
 n Conclūsi in eam fidem que re
 uelanda erat. Est enim eadē fides
 in nouo r veteri testamento: sed in
 veteri erat implicita et figuris vela
 ta. in nouo xpo est explicita r reue
 lata. ex quo concludit: o Itaqz
 lex pedagogus noster fuit in chri
 sto. i. disponens ad christum sic pe
 dagogus disponit puerū ad virtu
 tem tēpore futuro habendā. iō sub
 dicitur: p At ex fide. s. reuelata.
 q Iustificemur. iusticia infusa.
 r At vbi venit fides. i. rps fides
 reuelate. s Iā non sumus sub
 sub pe. i. sub obseruationib^o legali
 bus: sicut puer adueniēte etate ad
 ulta tam non est sub pedagogi disciplina: sed sub superio
 ris doctrina. r eadē ratione adueniente euangelio cessant
 legalia: r sicut in naturalibus cessat dispositio ad introdu
 ctionem forme. ideo subdit apostolus: t Omnes enī fil
 ij dei estis. adoptiui per fidē charitate formatam.
 v Quicūqz in xpo baptizati estis xpm induistis. i. et cō
 formes facti estis: r sic nō estis in statu puerili imperfectoz
 sed perfectoz qz tam ad gratiam r virtutem: nec in hoc est
 distinctio ratione nationis: conditionis autem sexus. tō
 subdit: Non est in deus neqz grecus: nō seruus neqz libe
 rus non est mascul. rē.

f qui deus et hō inter deū r hominē.
 a mediator. b Mediator aut vn^o nō
 a s non est inimica pmissiōis sed cōfirmat eam.
 b ē: de^o aut vn^o ē. Lex q aduersus p
 missa dei: Absit. Si enī data esset
 a s non solum ex opinione.
 lex que posset viuificare: vere ex
 a s sed cū hoc non sit potius cōdemnar: et sub pec
 caro concludit.
 c lege esset iusticia. f S3 conclusit scri
 f. i. lex manēs et scripta vel q nō dat spūm iustifi
 canē. f s3 tñ est scriptura. a s cur ergo data
 b s lex data est vt gratia quereret. s ideo de^o sic
 disposuit vt homines nota sua et legis infirmitate
 accelerarent ad gratiā et credendo pmissā cōseq
 rent.
 ptura omnia sub peccato: ut pro
 missio ex fide iesu xpi daret credē
 f lex cōclūsi sub pctō: sed tñ fuit vtilis.
 d tibus. Prius aut qz vēret fides:
 a s onere legis vel iniuri. b s nō liberi sed serui.
 c s qñ in ergastulis. fuisse coacti. f qz qz multa i an
 riqus.
 f sub lege custodiebamur: conclusi
 in eam fidez que reuelanda erat.
 a s qz lex custodiebat ad fidē itaqz. b s pueros
 ab illicitis repūmēs: et ad recta dirigēs timore pe
 narū
 i Itaqz lex pedagogus noster fuit
 in christo iesu: vt ex fide iustifice
 a s qd iudicium rudes: lex erat pedagogus.
 b s mox vel in hac vita hoc bonū habem^o et ma
 ius in futuro.
 remur. At vbi venit fides iam nō
 a s i. coactione q nō est necessaria liberis:
 m sumus sub pedagogo. Omnes ei
 f entes. s vnum et idem cū eo nō natura sed
 charitatis copula.
 n filij dei estis per fidem in christo
 a s per fidem estis in christo: inde quicunqz. i. cu
 iusqz conditionis vel sexus.
 iesu. t Quicunqz enī in christo ba
 o ptizati estis christum induistis.
 a s in quo christo: id est in cuius fide. b s pro
 hū horum aliquis dignior est: ideo nemo iudaizer
 quasi per hoc sit dignior.
 t Wā ē iude^o neqz grec^o: nō seru^o ne
 qz liber: nō ē mascul^o neqz femia.

Omnes enī

Induite vos dñm nrm iesu xpm. Aug. de baptismo. Induunt aut homines xpm aliqui vsq ad pceptione sacramenti. Aliquid etia vsq ad vite sacrificacione. Et illd pmu bñs. r malis est comune. Hoc alteru xpo pxiu est bonoru. a Ergo semē abrae estis. Hiero. s. Semē abrae dicitur ē xps: vbi legitur pmissiones dicte sūt abrae r semē ei⁹. Dic aut semē abrae dicitur sūt filij chri / sti. i. omnes credentes. Verum quēs xps nomiat: semē abrae corpali⁹ scēdū est: qd ex ei⁹ stirpe generet. Quoti ens aut nos q credim⁹ in euz dicimur semen abrae: tūc spūali⁹ semē fidei accipere debem⁹.

Ico aut qnto. Mōvos gētilēs r nos iudei sumus xpi r semen abrae r heredes: s; oliz nos iudei sic b lege beres futur⁹ r a pte scti tūc. Ecce itez quare lex nō ē tenēda c. Als ad pñm. Postq enī adultus libertatē sui r suoz habet. Alioqn iure exhereditat. Lex fuit pedagog⁹: qz timoze cōpessit: r pcept⁹ dei fuisse cogit. Fuit tutor r actor iudeis qz deus heredes instituit: dū paruuli cognitio ne dei r virib⁹ resistēdi pctis. Quo tē poze erāt etiā serui legalib⁹ pctis a malis territi: pmissionib⁹ incitari: nec sui dñabant b vitia: nec suoz. i. hereditatis eterne: cū hoz tū essent dñi a deo i stituti. His fuit lex tutoris loco dū cōtra malignoz spiritū ipugnatiōes et gentiliū pñasiōes q ad idolatriā tra herēt illos defēdebāt: ad monēdo: in crepādo: aliqn puniēdo. Eterna bona illis pseruauit: qm̄ ex ill mltos xps ab iferno liberauit. Fuit r actor: qz eaz coz apd de um egit: dū p sacrificia r expiationē deū eis placauit: r b vsq ad tps pñm. i. vsq ad aduētū xpi in q cōstituit de⁹ vt pfecti r liberi fierēt r hereditatē obtinerēt: alioqn exhereditarent. d Sub ele. Amb. In elemētis neomentas. i. lunares dies r sabbatū significat nō q i elemētis speraret vt pagani: s; in his deū venerabāt. **W**ūdi

duabus auctoritatibus ad inuicem consideratis probat notabilis suū ppositū vt dicitur ē. Sed circa p̄dicta nō v̄ p̄termittēda qdā auctas thalmudica q māifeste cōsonat dicit apli. s. dicit q b̄r in libro q dicit machor: vbi qdā doctor noīe Rabbi cā blai pōit q sepceta r. xij. p̄cepta data sūt moysi: qd itelligit nūmerādo. s. in eos oīa p̄cepta q in p̄ta / teucho p̄tinēt: tā affirmatiua q negatiua. r addit vltra: Ecce dō r cōstituit p̄dicta oīa p̄cepta sup. r. d. Dñe qz ba. in taber. tuo rē. r subdit: Qui in / gredit sine ma. r ope. ius. rē. in q p̄s. r. p̄ditioes nūerant q fm̄ p̄dictū do / ctore requirunt r sufficiūt ad illū q ha bitare hz in tabernaculo dei. s. in vita brā. p̄r dicit ille doctor: Venit Esa. r p̄stituit ea. s. illa p̄cepta mosaica oīa sup se. dicit Esa. r. xij. Ambulās in iusticijs r loquens eqtates. r subdit: Ipe excelsa habitabit. in q aucte ponū tur ser cōditioes q requirūt r sufficiūt ad habitādū in excelsis. i. in celestib⁹. Cōsequēter dicit ille doctor: Venit mi cheas r p̄stituit ea. s. p̄dicta p̄cepta su p trib⁹ dī. Mich. vj. Nō qd est bonū tibi: r qd de⁹ petit a te: nisi facē iudiciū: r diligē misēdiaz: r hōeste ābulare cū deo tuo. in qb⁹ trib⁹ Micheas reducit oīa p̄cepta. s. dicit. Cōsequēter ille do / ctore dicit: Rursus Esaias p̄stituit oīa p̄cepta i duob⁹. d. Esa. lvi. Custodite iudiciū r facite iusticiā: qz p̄p̄. ē sal⁹ nō vt appareat. r sic i ill duob⁹ hz eū p̄clu dunt oīa ad salutē p̄tinētia. Cōsequē

Dēs enivos vnū est in xpo iesu. a
 q quasi vos estis in xpo. a s. i. iust p fide: sic fuit abraam: et si semē abrae estis: quid ergo plus iudeis est nihil.
 Si aut vos christi: ergo abrae se /
 a s. i. fm̄ fide xpi repromissi nō fm̄ carnalēs obf uarias. b s. dico semē abrae estis: r ideo. s. regni. iudeis est nihil.
 Ico aut qnto La. III
 s. scire et sciencia.

Dupe heres paruulus est:
 s. cogit nullā prāre hz. a s. q̄uis. s. futurus. a s. q̄ eū cōtra hostes defendant.
 Sit dominus omnium: sed sub tū /
 s. q̄ p̄ causas agūt r mores ei⁹ iformēt. a s. de / terminatū in quo liberas sui et suoz sibi darur.
 Toribus et actorib⁹ est vsq ad p̄ /
 a s. cognitiōe dei et virib⁹. b s. sub lege que est prima institutio ad fidem et iusticiam.
 Cū essemus paruuli: sub elemētis
 m

dic ille doctor: Venit abacuk r p̄stituit ea sup vnū nū: Abac. ij. Iust⁹ ex fide sua vsq p̄t q ex dicit ist⁹ doctor: a pmo ad vl / timū cōsiderat q oīa p̄cepta mosaice leg⁹ i fide p̄stitūt: sic q habēs rectā fidē. s. formatā: viuet. s. vita eterna et sine alijs opibus exteriorib⁹: q in lege mosaica p̄cipiūt: qd valde p̄o / nat sine apli: licet forte ille q dixit nō bñ itelligeret xba sua p̄ p̄ia. p̄tigit enī sepe aliqz p̄phettare nescitēs: vt p̄t s caypha. **R**eplica. In ca. iij. ep̄le ad Galathas vbi dicit: Lex nō est facta: sed solū de agēdis. Bur. objicit p̄ h qd dicit: Audi isrl de⁹ tu⁹ vn⁹. qd ē māifestū p̄ceptū d vnitatē dei credēda. Op̄positū aut h⁹ assumpti oñdit Bur. s. Ero. ij. i magna sua digres sione quā fec̄ i iudeos asserētēs q p̄mū p̄ceptū ē de credēda vnitatē dei. cū dicit: Ego dñs de⁹ tu⁹. Cōtra qz sic dicit Bur. non oportuit dare aliqz p̄ceptū de h qd ē credē deū vt credē deo: cū b sup̄pōebat ad p̄cepta decalogi tāqz p̄ se notū ei q hz fidē. iō nō idiget p̄mulgatiōe accepta ifusiōe fidei: vt p̄ma scēd. q. c. arti. iij. i rñsiōe p̄mi argumētū. r de h itelligit illd ad hēb. r. Accedēt ad deū oportet credere rē. vñ māifestū ē in h qd dicit: Dñs de⁹ tu⁹ ē vn⁹. nihil p̄cipit eis: s. solū itimat qz ē q lo / q̄bat. s. dñs de⁹ rē. h oīa Bur. vñ p̄t q dicit sibi ip̄t: r fortal sis odiū q ferebat in postillatorē: nō sinebat eū b r alibi cōtra **I**co aut. Postq apo. La. III (dictionē cuitare.
 Dolus declarant cessacionē legalū p rōnē. hic p̄r idē facit p̄ silitudinē. Et diuidit in duas ptes s; duas sili tudies. scēda ibi: Dicitē mibi. P̄ria adhuc in duas. qz p̄rio po nit r adaptat p̄mā silitudinē. scēdo arguit galathaz igratitū dī nē. ibi: S; tūc qdē. Nec aut p̄ria silitudo accipit ex hūana cō / suctudie q silit⁹ tenet fuitre. sic seru⁹ q̄ditu paruul⁹ ē: fact⁹ aut adult⁹ liberat ab ill modis silitib⁹. star⁹ at leg⁹ fuit q̄si status puerilis: vt. s. dicitū ē. iō fuit ibi seru⁹ sub mult⁹ obseruatiōis p̄fecti. r h ē qd dicit: Dico at. i. p̄bo p silitudinē. f Quāto tē. be. puul⁹ ē nī. dif. a seruo. in statu vite r subiectiōis mō.
 G Lū sit dñs oīm. vt in porētia p̄p̄nq. h Sed sub tutori / bus r actorib⁹ est. ip̄m castigatib⁹ r reprimētib⁹ sic fuit.
 I Als ad p̄finitū tps a pa. i. vsq ad etatē adultā. k Ita r nos. s. iudei. l Cū essem⁹ par. i. in statu veteri testamēti.
 M Sub elemētis mū. era. ser. i. sub legalib⁹ obseruatiōis q dicitur elemēta. i. lre. qz sic in ad discēdo puer icipit ab istis elemē tis vt sciat ea nominare r distiguere: p̄cedētē xpo tpe dimissa hac occupatiōe circa scientias occupat: ita legales obseruan / tie fuerūt qdā figure disponētēs ad xpm: vt dicitū ē. ap̄ qd in eius aduētū sūt dimisse. ideo sub dif:

A
†
24. q. 3. c. q
dā. v. obio
nec. v. her
mogenianē
26. q. 7. c.
nō obserua
tis. cr. q. 2.
s. his ita.

Nico. de lyra

Dēs ei vos vnū est i xpo i. i. i. corpati sibi p fidē. b Er / go abrae semē est. sic xps ē semē ei⁹. c Scdm p. sibi factam. d Heredes. regni celest⁹ i pmissiōe et abrae scā s. pmissiōis terra: itelligit pncipalitē ira viuētū emissa: put hē. xv. ple / In ca. iij. vbi dicit postil. Lex at nō est ex fide. (nō dclarant.

Additio. dē recte exponēdū p h q i ve. le. nō fuerit data p̄cepta de credēdis: vt i postil. d. Hā i lege ve. manifeste dant p̄cepta de credēdis: vt cū dicit: Deut. vj. Audi isrl de⁹ tuus vn⁹. ē in q p̄cepto dei vnitās exp̄sse p̄cipit credēda. s. i. bī tri nitas apd vere itelligētēs ip̄licite credēda p̄cipit. s. i. cum dicit Deut. xvij. Prop̄ham suscitabo. qd itelligit ad lraz de xpo: vt dicitū ē i p̄cedētē additiōe. ibi subitūgit. Ipm audite. i. credi te. i. qd māifeste mādat q credat xpo tūc v̄turo. r h ē qd dicit enāgelio Joh. v. ca. Si crederet moysi crederet forsit r mibi. q. d. moyses mā dauit vt credat mibi: qd x̄ificat ex p̄dicta au ctoritāte: r sic māifestū ē q in le. ve. fuerūt data p̄cepta de cre dēdis. Nec valet dicere q fides antiqz nō erat explicita: qz si des ip̄licite māifestū ē q ē fides. r iō cū dicit: Iust⁹ ex fide viuūt: itelligēdū ē de fide simplr sūpra sine explicite sine ip̄licite. p / ut cōgruit diuersis psonis r tpsib⁹. vñ xba apli in h loco sic vi dent itelligēda. vult enī apls phare q ille. ve. s. i. opib⁹ ve. le. nemo iustificat apd deū: qd itelligit iusticia q hō ē dign⁹ vita eterna: qd pbat ex h qd abacuk dicit: Iust⁹ ex fide viuūt. nō ad dēs nec assignās aliqz op⁹ exteri⁹ factuz. Ex q p̄t q iusticia iustificās ē ex sola fide. s. formata et sine aliq ope exteriōri: s; in lege v̄ attribui vita nō fidei s; facti. Qui fecerit eavi ner in ill. qd itelligit q̄līcūqz ē faciet sine fide. r h ē qd dicit apls: Lex at nō ē ex fide. i. nō p̄mittit vitā ex fide: s; ex opib⁹ leg⁹: qd v̄tra p̄dictā auctoritatē abacuk. Ad quā p̄riatez tollēda oportet dicē q abacuk loq̄t de vita eterna q h̄r p fides formatā et sine extrinsec opib⁹: r sic sonāt xba cū dicit: Iust⁹ ex fide sua viuūt. Alia Xo auctas loq̄t de vita fm̄ qd. s. de euasio ne a lapidatiōe seu occisiōe vel aliq d hmoi q i lege dabāt trās / gressozib⁹. r iō non dicit: Qui fecerit ea viuēt simplr: s; viuēt in illis. s. erit secur⁹ a morte cōmīata in illis p̄cept⁹. H̄ ex p̄dict⁹ duab⁹

duabus auctoritatibus ad inuicem consideratis probat notabilis suū ppositū vt dicitur ē. Sed circa p̄dicta nō v̄ p̄termittēda qdā auctas thalmudica q māifeste cōsonat dicit apli. s. dicit q b̄r in libro q dicit machor: vbi qdā doctor noīe Rabbi cā blai pōit q sepceta r. xij. p̄cepta data sūt moysi: qd itelligit nūmerādo. s. in eos oīa p̄cepta q in p̄ta / teucho p̄tinēt: tā affirmatiua q negatiua. r addit vltra: Ecce dō r cōstituit p̄dicta oīa p̄cepta sup. r. d. Dñe qz ba. in taber. tuo rē. r subdit: Qui in / gredit sine ma. r ope. ius. rē. in q p̄s. r. p̄ditioes nūerant q fm̄ p̄dictū do / ctore requirunt r sufficiūt ad illū q ha bitare hz in tabernaculo dei. s. in vita brā. p̄r dicit ille doctor: Venit Esa. r p̄stituit ea. s. illa p̄cepta mosaica oīa sup se. dicit Esa. r. xij. Ambulās in iusticijs r loquens eqtates. r subdit: Ipe excelsa habitabit. in q aucte ponū tur ser cōditioes q requirūt r sufficiūt ad habitādū in excelsis. i. in celestib⁹. Cōsequēter dicit ille doctor: Venit mi cheas r p̄stituit ea. s. p̄dicta p̄cepta su p trib⁹ dī. Mich. vj. Nō qd est bonū tibi: r qd de⁹ petit a te: nisi facē iudiciū: r diligē misēdiaz: r hōeste ābulare cū deo tuo. in qb⁹ trib⁹ Micheas reducit oīa p̄cepta. s. dicit. Cōsequēter ille do / ctore dicit: Rursus Esaias p̄stituit oīa p̄cepta i duob⁹. d. Esa. lvi. Custodite iudiciū r facite iusticiā: qz p̄p̄. ē sal⁹ nō vt appareat. r sic i ill duob⁹ hz eū p̄clu dunt oīa ad salutē p̄tinētia. Cōsequē

Et vbi

Et a Mundi. Aug. Quia lex non celestia sed terrena pmittebat: ut transitoria ut mundus vel in clemens sit neomenia. i. lunares dies et sabbatum.

Job. 1.6. f. De pte. di. 4. c. pprie in fi. Die. 23. e.

2. Cor. 6. d.

23. q. 4. an cu i lege

2. q. 4. dicar. B

Job. 1. b

Est. 10. c

Joh. 20. f. Mar. 5. c

Luce. 1. d. Ibi. 24. g

1. Pe. 2. d. Ps. 62.

Uti: Ego inquit a pre exiit et vti i huc mundu. Et tñ de illo dicit euangelista Jobes: In mundo erat et mundus p ipm fa. Et mundus eu no co. Deinde co iugit: In ppria venit. Illuc g missus est vbi erat. vñ et illud ppha dicit: Celu et terram ego impleo. Querendu est ergo quò itelligat ista missio. Si tñ sobrie de dei filio q digna snt opinemur. Ideo missu itelligere debemus: qz ex illo incopbchibi li inenarrabilis secreto maiestatis pfude dedit se coprehededu metib nris dei xbu no solu cum se erinantret: s; et cu habitaret in nob sic scriptuz e: Quia habitata. i. ill. d. Ex muliere. Plus hebrez locutionis: mulieres dic no corruptas s; feminas. e. Factu sub lege. Et appareat circuci / sus qñ filiu abrae cui pmissus erat: signuz habes eius cui pmissus fuerat in q ipta e circucitio: et ideo signu ia cesset. Credidit ei abraa se habituz filiu in q bndicerent oes geres: qd ia factu credimus. f. Et adop. si. re. i. ptipices essem? diuie glie. Sic eni ipe nra natura participat: ita ad sua videda nos adoptat. Hinc eni adoptione recipimus q ille vni? dei filiu no dedignat? e ptipia / tionem nre nature: fact? ex muliere vt no soluz vni / genit? esset s; etiã pmoget? in multis fratrib? sic / ret. Adoptione aut dic vt disticte itelligam? vni / cu dei filiu. Nos ei bnficio et dignatioe filij dei su / mo ille natura e filiu: qd b est qd pat. Aug. tra / f. aut. Anticu e filiu de? hz que genuit de substan / tia sua: nos at no de substantia sua genuit. Creatu / ra ei ipso sum? qua no genuit s; fecit. Et to vt fies xpi fm nrm modum faceret adoptauit. Iste itaqz / mod? q nos de? cu ia essem? ab ipo no nati s; codi / ti et instituti xbo suo et gra sua genuit vt filij eius essem? adoptio vocat. vñ: Dedit eis po. fi. dei fi. / te. g. Reciperem?. Dixit h accipem? vt signi / ficaret nos h amittisse in ada: ex q mortales sum?. b. Misit de? spi. Amb. Et ei pbaremur adopta / ti ee a deo in filios: spm suu dedit nob: q signuz / pris ondat i filios: vt qz nos h no auderem? dice / re infirmitate et idignitate nra. suggerat vt audea / mus dicere: Spm filij. Nota spiritu et esse filij. Et / nota et h trinitate. Aug. sup Joba. Si forsit ali / qs arat vru et a filio pcedat spussctus. Fili? eni / solt? pris e filiu: et pater solt? filij est pat. Spus at / scrus no e vni? eoz spus s; aboz. vñ dñs ait: Spi / rit? pris vñ q loquit in vob. Et apls ait h: Misit / de? spm filij sui. Et multa alia snt testimonia qbus / euiden ostendit: et pris et filij esse spm q in trinitate de spussctus. Nec ob / aliud estimo ipm pprie vocari spm scrm: cu etiã si de singul iterogemur: / no possum? patre et filiu dicere nisi spuz: qm spuz e de. Ad g coiter voca / tur i singuli. Hoc pprie vocari oportuit euz q no e vn? eoz: s; in q coitas / apparet ambozu. Cur ergo si credam? q etiã de filio pcedat spussctus: cu / filij quoqz ipe sit spuz. Si eni ab eo no pcederet: no post resurrectione se / repreretat discipulis insufflasset. dices: Accipite spm scrm. Quid eni ali / ud significauit illa insufflatio: nisi q pcedat spussctus de ipo. ad h etiã p / tinet qd ait de muliere su xru patere: Terigit me aliqs: ego eni sensi virtu / te de me exisse. Ha virtut? noie spm scrm ex eo claru est appellari: qd ma / rie angelus dixit: Et virt? altissimi obumbrabit tibi. Et dñs pmittes dis / cipul. ait: Sedete h doce iduam virtute ex alto. i. Spm fi. Hic e vir / tus q de illo eribat: et sanabat oes. Dicit tñ ipe filiu a pre illu pcedere: qz / ad eu solet referre et qd ipñ e: de q ipe e. sic alibi: Mea doctria no e mea: / s; ei? q misit me. A q hz filiu vt sit de? e ei de deo de? ab illo hz vt et de il / lo pcedat spussctus. k. Clamate. Hiero. Nota ad q clamor in scriptur / no magne voel emissio: s; scie itelligat et itetdis magnitudo. l. Abba / pa. Elegater duo xba id e significatia posuit pp vniuersu pplum q de tu / deis et genib? in vnitare fidei vocat? e vt hebrez xbu ad hebreos: grecum / ad geres ptineat. Atriusqz at xbi ead e significatio ad eiusde fidei spuzqz / vnitare. m. Qui natura no snt dii. Amb. Ana dei veri esse natura ostē / dit. i. patris et filij et spusscti. Quid aut e natura deu esse: nisi vix deu esse. / vñ alibi Aplos: Couersi estis seruire deo viuo et vero. n. Immo cogni. / Hoc genere locutionis frequer vñ scriptura. Uti: Sic in scro apparui / tibi vt viderē virtutē tuā et glām tuā. i. vidisti me vt viderē te. Cognoscit / nos de?

At vbi venit plenitudo tps. i. tps xpi in quo data e plenitudo spusscti. Al aliter: b. Plei / tudo tps. i. ipletio tps pteriti a deo patre diffi / niti. c. Misit de? filiu suu factu ex muliere. qz / tu ad eoz? supru de virgine. d. Factu sub le /

ge. qz voluit legalia sua / re. e. At eos q sub le / ge erat. legalib? obserua / tijs obligati. f. Bedi / meret. p sua passionez per / qua obtulit dicta obliga / tionē. g. Et adoptio / ne filioz. i. dei. h. Re / ciperemus p xpm q est ei? filiu naturalis. et hac filia / tionē declarat psequer / per effectū dices: / i. Quia aut estis filij: id e / vt hec filiatio mstraret. / k. Misit deus spm filij / sui. i. spm scrm q dicit spi / ritus filij sicut i patris: eo / qz procedit ab vtroqz. / l. In corda vestra. p gra / tie infusione. m. Cla / mantē. i. clamare clamē / p confessionē fidei: Rom. / 1. Corde eni credit ad in / sticiā: ore aut confessio fit / ad salutē. Et aliter: Cla / mantē. i. per signu sensibi / li ostendentes. sicut hec. / l. ostendit: Sop sanguis / fratris tui abel clamat ad / me de terra. In primitiua / enim ecclesia baptizati da / batur spiritu sanctus in si / gno sensibili significante / gratiam infusam menti: et / per consequens filiationē / adoptionis et paternitatē / sibi correspondentem. / n. Abba pater. confiten / do deum patrem. et ponū / tur hic due dictiones idez / significantes. Prima he / braica vel potius syriaca: / tamē ea communiter vñ / tur hebrez: qz lingua syra / et hebrez sunt propinque. / Secūda greca: licz ea vñ / tur latini ad significandū / qz deus pater conuersus de / iudaismo et gentilitate ad fidei vnitare in fidei con / fessione. et ex dictis infert cōclusionē. dices: / o. Itaqz ia no est seruus s; filiu. i. qeunqz cōfite / fidelē deu patrē. p. Quia filiu. p adoptionem. / q. Et heres p deu. ipm adoptantē: filio eni ad / optio debetur aliqua p hereditatis fm leges. / r. Sed tūc quidē. Hic arguit galatharu ingratu / tudinē. p filiationē eni dei adoptionis erat libera / ti a seruitute legis vt predictū e. et ido magna erat / ingratitudo hanc seruitutē recipere tanqz dei do / nū esset insufficiens ad salutē: et erat maior ingra / titudo in gentibus conuersis de idolatria: qz sic no / erant nutriti in obseruantijs legalibus: sicut fue / rant conuersi de iudeis. ideo dicit: Sed tūc qui / dem. i. ante conuersionem vestram. s. Igno / rantes deu. verū. t. His qui natura no snt dii. / sed solū fictione hominū: cuiusmodi sunt idola. / v. Seruiebatis. colendo ipsa. y. Hunc aut. / post vestram conuersionē. y. Cum cognoueritis / deum. per fidem. z. Immo cogniti sitis a deo. / qui vocauit vos p suā gratiā. a. Quō couer / timini iterū ad infirma et egena elementa. i. ad le / gales obseruantias: que dicuntur elementa ratio / ne predicta: et infirma et egena: quia non iustifica / bant nec gratiam continebant: sicut faciunt sacra / noue legis

Choni. Ad Galathas... (Marginal notes on the right side of the page)

Nos de .i. cognitione sui nobis pstat. Ad eni a nobis est q noui/ mus cu: ab eterno quide nouit: s; tuc cognoscere dicit: qn vt co/ gnoscit facit. a Infirma. Vere lex: qz pfecte no iustificat ege/ na: qz qru uiuat: no p se: s; respectu gre facit. b Et egena. Ele/ menta dicunt q sui inuicē egent ad regēdū mundū. c Dies. Et

nonne legis. Dicit aut: Iterū: nō qz ante suā cōuersionem legalia seruassent: vt p dicitū ē: s; qz tūc idola coluerant q cult⁹ erat illicit⁹: r illi legalia ritus: ponēdo ibi spem suā tāq̄ esset necessari⁹ ad salutē: qd galathe faciebāt. iō sub/ dit: a Dies obseruatis. apud iudeos celebres vt de cō/

hodie nō est aliqd incipiēdū. d Menses. Qui cursus lune pseruatē dicit: tali lu/ na nō est aliqd inchoandū. e Tempora. vt cū dicit nō ē in iūtu veris. f Et ānos. cū dicit: nouus ann⁹ est. S; nulla debet su/ spicio esse harū rerū: qz pspere pōt cedere quicqd simpliciter sub dei deuotiōe sit. Du/ pliciter erāt subuersi vt ad legē r pristinos errores cōuenterent. Dies obseruat. Ad putare a deo graue nisi apls diceret. g Timeo vos ne si. r. b obseruāt: a certis dieb⁹ mēsb⁹ vel annis volūt vel nolūt in/ choare quasi fausta: vel infausta sint tpa. Dies obseruatis. Vulpant q cōstellatio nes sequunt: nō q naturalis effect⁹ elemēto rū nouerūt in syderū ordinatissima cōuersi/ one: vt. i. tēpēstate nō nauigēt: autino non seminēt: de qbus cū conderēt dicit in bene/

ma r stabili specie creatoris: vt possint esse quo modo sunt. c s. i. legē inuicē ad cultū dei. infirmā r egena elementa: qbus a s quasi nō distat mō lex post xpm ab antiq̄ ido/ latria. b s vultis seruire elemēta: r vere qz tā obseruatis dies iudaico ritu vt sabbara. denuō seruire vultis: Dies ob/ a seruatis r mēses r tpa r annos. b f a s h iā facitis: per ar timeo. b s vram leuare nō aliud. c s vilitate qd ē si plene legē suscipit. Timeo vōs: ne forte sine causa e

Et i. b si: Et i signis sint r tēpētib⁹ r dieb⁹ r ānis. Menses. Et neomenias. Tempora. Et egressiones de egypto. Annos. Se/ ptimos r septime decadis septimū quē post captiuitatē reuersi in hierlm p quinquage/ simo qui iubile⁹ dicit obseruauerūt.

laboraueriz i vobis. Estote sicut a s q legē dimisi. b s sui olim i lege. c s modo vultis esse r dimisi nō sine rōne. d s quasi obse/ cro r secure possum vt quos merito diligo. ego: qz r ego sicut vos. Fratres a s r ita nō penes vos inimicitiarū est causa. obscuro vos: nihil me lesistis. l

Hiero. Dies: vt decimā mēsis primī vsq; ad quartādecimā: qua agn⁹ imolabat: r a decima quarta vsq; ad vicecimā primā eius dē mēsis: quādo agnū comedebat. Septē etiā septimanas quas ritu iudaico cōputāt israelitici r pentecosten seruant: nec non et clangorē tubarū primo mēsis septimi. De cima etiā eiusdē mēsis expiationē r ieiunū r in quindecimo scenophēgiā. Menses. Et neomenias. Menses etiā custodiunt: q primū r septimū mēsez obseruāt. Et ānos septimos. Puto equidē hoc de septimo re/ missionis anno dicit: r de quinquagesimo: q ab illis iubile⁹ dicit quē iudei aliquādo suo ordine seruare nequiverūt captiuitate pressi. Quia soluta p eo septimū annū septi me decadis coluerūt. Qui pōt intelligi vel sexagesim⁹ septim⁹ annus: quo indulta est eis a Lyro r dario licētia redēdū de aby/ lonia. Unde cōpletis annis septuaginta re/ dierūt. Vel poti⁹ septuagesim⁹ septim⁹ quē reuersi in hierlm p quinquagesimo q iubi/ leus dicit obseruauerūt. b Estote sicut ego. Quia r ego q legē habui sum modo si ne lege sicut vos: r debetis esse sicut ego: qz obsecro vos. l Nihil me. Excusat quia p seudo dixerat paulū galathis inimicū nec voluisse eos docere qd in alijs ecclesijs p dī cabat. i Quia r ego sicut vos. Homo q de errore correctus: r ita vos potestis cor/ rigi. k Fratres obscuro. Aspere corre/ ctos recreat p bene gesta. m Tentationē vestrā. Tentati ei sunt cū tribulationē fm carnē pateret apostolus: vtrū timore dese/ rerent eū an charitate amplecterent.

no lesistis: sed honorifice recepistis: cū causam spernendi habuistis. a s cum paterer persecutionem. Scitis autē qz per infirmitatem m a s quia caro mea afflicta erat. b s et p tanto tempore nō spreuistis rē. carnīs euāgelicū vobis iāz pri n a s i. me tribulārū p qd diabolus vos tenebat ne crederetis. b s qua videret quales estis. dem: r tentationem vestrā in o a s post cōuersionem vt vilior essem. s tanq̄ vi/ lem ante cōuersionem. carne mea nō spreuistis neq; re p a s vt ab hoc cōuerti abhorreretis. s yr nō susci/ peretis cōmunionē periculi mei. b s ac si an gelus venisset: vel me angelū credidistis. spūstis: sed sicut angeluz dei ex/ q a s ac si ipse venisset. b s qui in co. cepistis me sicut christum iesum. s r qz tūc ita fecist. s q̄ miz ē ei q a bono deci distis. a s q dicebamini beati bonis iniurijs r q̄si qbusdā p̄ficiēdi gradib⁹ seruētes. s q̄si pudeat

Ubi est ergo beatitudo vestrā? r vos esse muros. a s vere beati fuisistis vel si cur angelū et xpm me excepistis. Testimoniu enim perhibeo vo/ s a s ad vilitatē eccle. s nō pōt fieri qd iuste nō sit. b s qd iter oia chari⁹ ē vobis. s r iō de vo/ bis: qz si fieri posset: oculos ve/ v bis pl⁹ dōdēdū. a s ad vilitatē p̄dicatiōis mee stros eruissetis r dēdisset mibi. a s r cū hoc ita sit: est ergo credibile q inimicus. Ergo inimicus vobis fact⁹ sum p a s quasi p hoc videoz inimicus: qz verū dico sed si fallerem putaret amicus. b s diligunt. vērū dicens vobis: Emulantur y

Ubi est ergo beatitudo vestrā? r vos esse muros. a s vere beati fuisistis vel si cur angelū et xpm me excepistis. Testimoniu enim perhibeo vo/ s a s ad vilitatē eccle. s nō pōt fieri qd iuste nō sit. b s qd iter oia chari⁹ ē vobis. s r iō de vo/ bis: qz si fieri posset: oculos ve/ v bis pl⁹ dōdēdū. a s ad vilitatē p̄dicatiōis mee stros eruissetis r dēdisset mibi. a s r cū hoc ita sit: est ergo credibile q inimicus. Ergo inimicus vobis fact⁹ sum p a s quasi p hoc videoz inimicus: qz verū dico sed si fallerem putaret amicus. b s diligunt. vērū dicens vobis: Emulantur y

Ubi est ergo beatitudo vestrā? r vos esse muros. a s vere beati fuisistis vel si cur angelū et xpm me excepistis. Testimoniu enim perhibeo vo/ s a s ad vilitatē eccle. s nō pōt fieri qd iuste nō sit. b s qd iter oia chari⁹ ē vobis. s r iō de vo/ bis: qz si fieri posset: oculos ve/ v bis pl⁹ dōdēdū. a s ad vilitatē p̄dicatiōis mee stros eruissetis r dēdisset mibi. a s r cū hoc ita sit: est ergo credibile q inimicus. Ergo inimicus vobis fact⁹ sum p a s quasi p hoc videoz inimicus: qz verū dico sed si fallerem putaret amicus. b s diligunt. vērū dicens vobis: Emulantur y

Ubi est ergo beatitudo vestrā? r vos esse muros. a s vere beati fuisistis vel si cur angelū et xpm me excepistis. Testimoniu enim perhibeo vo/ s a s ad vilitatē eccle. s nō pōt fieri qd iuste nō sit. b s qd iter oia chari⁹ ē vobis. s r iō de vo/ bis: qz si fieri posset: oculos ve/ v bis pl⁹ dōdēdū. a s ad vilitatē p̄dicatiōis mee stros eruissetis r dēdisset mibi. a s r cū hoc ita sit: est ergo credibile q inimicus. Ergo inimicus vobis fact⁹ sum p a s quasi p hoc videoz inimicus: qz verū dico sed si fallerem putaret amicus. b s diligunt. vērū dicens vobis: Emulantur y

Ubi est ergo beatitudo vestrā? r vos esse muros. a s vere beati fuisistis vel si cur angelū et xpm me excepistis. Testimoniu enim perhibeo vo/ s a s ad vilitatē eccle. s nō pōt fieri qd iuste nō sit. b s qd iter oia chari⁹ ē vobis. s r iō de vo/ bis: qz si fieri posset: oculos ve/ v bis pl⁹ dōdēdū. a s ad vilitatē p̄dicatiōis mee stros eruissetis r dēdisset mibi. a s r cū hoc ita sit: est ergo credibile q inimicus. Ergo inimicus vobis fact⁹ sum p a s quasi p hoc videoz inimicus: qz verū dico sed si fallerem putaret amicus. b s diligunt. vērū dicens vobis: Emulantur y

Ubi est ergo beatitudo vestrā? r vos esse muros. a s vere beati fuisistis vel si cur angelū et xpm me excepistis. Testimoniu enim perhibeo vo/ s a s ad vilitatē eccle. s nō pōt fieri qd iuste nō sit. b s qd iter oia chari⁹ ē vobis. s r iō de vo/ bis: qz si fieri posset: oculos ve/ v bis pl⁹ dōdēdū. a s ad vilitatē p̄dicatiōis mee stros eruissetis r dēdisset mibi. a s r cū hoc ita sit: est ergo credibile q inimicus. Ergo inimicus vobis fact⁹ sum p a s quasi p hoc videoz inimicus: qz verū dico sed si fallerem putaret amicus. b s diligunt. vērū dicens vobis: Emulantur y

Ubi est ergo beatitudo vestrā? r vos esse muros. a s vere beati fuisistis vel si cur angelū et xpm me excepistis. Testimoniu enim perhibeo vo/ s a s ad vilitatē eccle. s nō pōt fieri qd iuste nō sit. b s qd iter oia chari⁹ ē vobis. s r iō de vo/ bis: qz si fieri posset: oculos ve/ v bis pl⁹ dōdēdū. a s ad vilitatē p̄dicatiōis mee stros eruissetis r dēdisset mibi. a s r cū hoc ita sit: est ergo credibile q inimicus. Ergo inimicus vobis fact⁹ sum p a s quasi p hoc videoz inimicus: qz verū dico sed si fallerem putaret amicus. b s diligunt. vērū dicens vobis: Emulantur y

Ubi est ergo beatitudo vestrā? r vos esse muros. a s vere beati fuisistis vel si cur angelū et xpm me excepistis. Testimoniu enim perhibeo vo/ s a s ad vilitatē eccle. s nō pōt fieri qd iuste nō sit. b s qd iter oia chari⁹ ē vobis. s r iō de vo/ bis: qz si fieri posset: oculos ve/ v bis pl⁹ dōdēdū. a s ad vilitatē p̄dicatiōis mee stros eruissetis r dēdisset mibi. a s r cū hoc ita sit: est ergo credibile q inimicus. Ergo inimicus vobis fact⁹ sum p a s quasi p hoc videoz inimicus: qz verū dico sed si fallerem putaret amicus. b s diligunt. vērū dicens vobis: Emulantur y

Ubi est ergo beatitudo vestrā? r vos esse muros. a s vere beati fuisistis vel si cur angelū et xpm me excepistis. Testimoniu enim perhibeo vo/ s a s ad vilitatē eccle. s nō pōt fieri qd iuste nō sit. b s qd iter oia chari⁹ ē vobis. s r iō de vo/ bis: qz si fieri posset: oculos ve/ v bis pl⁹ dōdēdū. a s ad vilitatē p̄dicatiōis mee stros eruissetis r dēdisset mibi. a s r cū hoc ita sit: est ergo credibile q inimicus. Ergo inimicus vobis fact⁹ sum p a s quasi p hoc videoz inimicus: qz verū dico sed si fallerem putaret amicus. b s diligunt. vērū dicens vobis: Emulantur y

Ubi est ergo beatitudo vestrā? r vos esse muros. a s vere beati fuisistis vel si cur angelū et xpm me excepistis. Testimoniu enim perhibeo vo/ s a s ad vilitatē eccle. s nō pōt fieri qd iuste nō sit. b s qd iter oia chari⁹ ē vobis. s r iō de vo/ bis: qz si fieri posset: oculos ve/ v bis pl⁹ dōdēdū. a s ad vilitatē p̄dicatiōis mee stros eruissetis r dēdisset mibi. a s r cū hoc ita sit: est ergo credibile q inimicus. Ergo inimicus vobis fact⁹ sum p a s quasi p hoc videoz inimicus: qz verū dico sed si fallerem putaret amicus. b s diligunt. vērū dicens vobis: Emulantur y

Ubi est ergo beatitudo vestrā? r vos esse muros. a s vere beati fuisistis vel si cur angelū et xpm me excepistis. Testimoniu enim perhibeo vo/ s a s ad vilitatē eccle. s nō pōt fieri qd iuste nō sit. b s qd iter oia chari⁹ ē vobis. s r iō de vo/ bis: qz si fieri posset: oculos ve/ v bis pl⁹ dōdēdū. a s ad vilitatē p̄dicatiōis mee stros eruissetis r dēdisset mibi. a s r cū hoc ita sit: est ergo credibile q inimicus. Ergo inimicus vobis fact⁹ sum p a s quasi p hoc videoz inimicus: qz verū dico sed si fallerem putaret amicus. b s diligunt. vērū dicens vobis: Emulantur y

Ubi est ergo beatitudo vestrā? r vos esse muros. a s vere beati fuisistis vel si cur angelū et xpm me excepistis. Testimoniu enim perhibeo vo/ s a s ad vilitatē eccle. s nō pōt fieri qd iuste nō sit. b s qd iter oia chari⁹ ē vobis. s r iō de vo/ bis: qz si fieri posset: oculos ve/ v bis pl⁹ dōdēdū. a s ad vilitatē p̄dicatiōis mee stros eruissetis r dēdisset mibi. a s r cū hoc ita sit: est ergo credibile q inimicus. Ergo inimicus vobis fact⁹ sum p a s quasi p hoc videoz inimicus: qz verū dico sed si fallerem putaret amicus. b s diligunt. vērū dicens vobis: Emulantur y

Ubi est ergo beatitudo vestrā? r vos esse muros. a s vere beati fuisistis vel si cur angelū et xpm me excepistis. Testimoniu enim perhibeo vo/ s a s ad vilitatē eccle. s nō pōt fieri qd iuste nō sit. b s qd iter oia chari⁹ ē vobis. s r iō de vo/ bis: qz si fieri posset: oculos ve/ v bis pl⁹ dōdēdū. a s ad vilitatē p̄dicatiōis mee stros eruissetis r dēdisset mibi. a s r cū hoc ita sit: est ergo credibile q inimicus. Ergo inimicus vobis fact⁹ sum p a s quasi p hoc videoz inimicus: qz verū dico sed si fallerem putaret amicus. b s diligunt. vērū dicens vobis: Emulantur y

Filli

Non bene

Glo.ordi. Ad Salathas Ca. III Nico. de lyra

a Filioli. Quod natu est in te: nodu eni de la natu erat: sic nascit paruuli in uiscerib' ecclesie donec formati creant. Aug'. Filioli. Itē incipit ostēdere ex ipsa lege quare nō sit tenēda. Mē imitamini qz filij mei estis. vel nō solū ex supradictis. pbat lex dimittēda sed et auctoritas ipi legis hoc ostēdit. Filioli dicite. Respōdete: vsqz

Allego

ite. par rē. d Legem legistis an nō. Quic qd eligat. pbanf stulti. Si nō legerūt: non debēt recipere qd ignorāt. Si legerūt: ipsa p bat lex dimittēda. Qz si nō intelligūt stulti sunt. e Scriptū est qz duos. cū plures habuit: sed de duob' scriptura spūaliter singula exequit: innuens aliqd egregiū in his figurari. g Unū de ancilla r vnū de libera. Hec hoc frustra distinxit vterqz de abraam sed diuersa opatiōe: qz q de ancilla fm carnis naturā. Quia iuēcula de sene solet cōcipere. Qui de libera: nō fm vim carnis vt vetula sterilis de vetulo: s3 p opationem dei q pmissit. Illū q genuit demonstrans cōsuetudo naturā. Illū vero dedit pmissio si gnificans gratiā. Abi human' vsus ostēdit tur: hic diuinū bñficiū cōmēdat. **Allego.** Abraā ē de' pater: q ē pater multaz gētiū: libera nouū te. dās oibus p xpm nouū gratiā. Agar vet' te. In vtroqz genuit de' sibi filios q seruiēt: s3 i veteri iudei serui qz timores: pene r pmissionib' t'paliū: r h est fm carnē: q r penas horret r dulcia amat. Hra noui te. parit liberos q ex dilectiōe seruiāt: nō vi carnis s3 ope dei. Quis enī ipossibilia fm naturā crederet: q suauia sūt in pñti cōtēneret: nisi vīsa speraret: nisi virt' dei h in eo oparet? b Donec christ'. Quē de formatis formosus sit in vobis. Vel vt for mosus alijs p vos appareat. Hraū' dictuz quasi diceret eos formari in christo. **Do** nec xps formet rē. Et. s. receptus sicut dicit nē ei' quā vestro vicio pdidistis. **Perpau** corū enī est pensare: q labor sit in pdicatio nib' patrū quātīve dolorib' aīas in fide r cōuersatione recta ptiurūt. vñ apls primū p fidē illos genuerāt i baptismo: sed postea deformati sūt p pseudo r infirmi facti: nunc cū dolore reformat eos. vñ addit: donec formet christus in vobis. **Cōcipietes enī fidē** r sensum fidē nō aduertētes formatū christum in animis suis habere negant.

Aug'. Format enī xps in corde creden tū: cū illis sacramēta gfe pandunt: r ea q obscura videbāt: pspicua sūt. l e Belle aut. Sciēs apls hre maiorē vim sermonē q ad pntes sit: cupit aplicā vocē lris cōphē sam i pñtiā cōmutare. Scriptura eī diuina edificat lecta s3 multo plus pdest si de lris mutat in vocē. Magnā sīqdem vim habet vox viuā: vox d auctoris sui ore resonās q ea p nūciatione pferi r distinguē q in hominis corde generata est. Est itaqz sensus: Quia cōsun. in vo. vellē litterarū vocē p sens de meo ore. pferre: vt vos solito seueri or: ipse corripere: qz epla nō pōt vocē obtur gātis exprimere: nō valet trascētis resona re clamorē: r dolorē pectoris aplicibus ex plicare. Hō habeo qppe fruct': qz solēt de discipulis hre doctores r sine ea semē lactū est doctrine. Ita vt cū Hieremia dīcam: nō pfui nec pfuit mibi quisqz. f Duos filios. Aug'. Plures habuit: post mortē enī sare: de alia vxore. s. ceterura alios genuit q nō ptiēt ad hāc significatiōē. b **Per allegoriā dicit q aliqd aliud videt sonare in verbis: r aliud i intellectu significare:** sicut hic p abraam de' pater: ipse ē enī pater multaz gētiū. Abba ei pat': am multarū. Et subaudit gētiū. i In monte sina. Qz i tali loco significat: qz pallas gētes eēt supbi de mādato: vel ipi essent supbi r tumidi i ipm mādātū. **Qd testis ē agar. i. significat p agar: agar alienatio:** qz alienat ab hereditate. k Qui mōs. Amb. **Per oīa ē cōiūct:** r silis ei hierlm. i. iudalco plo q nūc ē. i. q t'paliē seruit: tot' pps maī singuli sūt filij. **Vel. p feltyi: q oēs timore pene seruiūt: p h oīa pz qz** vet' lex nō ē tenēda: s3 noua q sursū: q libera. l Arabia. Humilis

a Hō bene. s3 simulatorie r ad malū vestrū. iō subdit: **b** Sed excludere vos volūt. ab euāgelica veritate. **c** At illos emulemini. i. imitemini in legalib' obseruā tijs. d Bonū aut emulamini. i. imitamini. e Et nō tm cū pñens sū apud vos. i. sūt: qz tūc nō erat pñens qz

scripsit hāc eplam r qz seruēt pfectū corozali. i Et muta. vo. meā. Incepādo vos aspere: q mō xbis suauib' vobis scri bo. et subdit causa. k Qm cōsun. in vo. i. apud alios fide les cōfundor de vīa subuersio ne. l Dicitē mibi. Hic ponit scda silitudo ad ostēdēdū cessa tionē legalū: r accipit de scrip tura Hēn. xvj. r. xvj. r primo po nit figura. scdo ad ppositū ad apraf. lbi: Hōs aut. Circa pxi mū dicit: Dicitē mibi q sub lege vultis esse: fallis apls acqesce do. m Legē nō legistis. i. li bros moysi q apud hebreos p pte lex dicunt. q. d. videt q nō legistis: vel si legistis nō intellexistis. n Scriptū est enī. in lo cis p allegatis. o **Qm abraā** duos filios habuit. plures aut habuit de ceterura: vt piz Hēn. xxv. sed istos duos bic tm expi mit apls: qz de illis magis loqz scriptura: r qz faciūt ad ppositū. nō aliq. p Unū de ancilla. s3 bīmaele. q Et vnū de li bera. s. isaac. Sciēdū tm q agar mater bīmaelis fuit vxor abrae vt dicit v'z Hēn. xvij. qz tm sara erat vxor ei' pncipalis. ideo h agar retinuit nomē ancille. r S3 q de ancilla fm carnem natus ē. i. p modū naturālē. s Qui aut de libera p repro missionē. s. dei adiūvātis natu rā: qz sara erat sterilis: r cū hoc trāsierat in ea: tepus cōcipiēdi qz cōcepit isaac: erat enī tūc no nagenaria: Hēn. xvij. t Que sūt p allegoriā dicta. habet eī sa cra scriptura quadruplicē sen sū. s. historici: q p voces signifi cat: r mystici q p rem significa tā itelligit: r h ē triplex. s. Mo ralis: qn itelligit qd agēdū sit. Allegoric': qn designat qd cre dēdū. Anagogicus: qn signat qd i patria sperādū. Et hec pos sunt videri in hoc noie hierlm: qd i sensu l'fali signat ciuitatē iudee metropolim: i moza li aīam fidelē: in allegorico ecclesiā militantē: i anagogi co ecclesiā triūphantē. vñ versus: Littera gesta docet: qd credas allegoria. Moralē qd agas: q tendas ana gogla. v Hec ei sūt rē. fm sensū allegoricū. r Anuz qdē i mō. sina. qz vet' testamētū fuit ibi datū a deo: cui' i b fuit abraā figura. y In ser. ge. i. subijctis seruiū ti legalū: qd fuit on' ipozabile: vt dicit' ē. s. iij. ca. 3 Que ē agar. s. significatiue. fuit enī figura seruutē legalis. a Sina eī mōs ē i arabia. i. s3 sina fm l'falez sensū multū distet a hierlm: tm cōiūct' ē eī fm sensū alle goricū: qz seruit' legis p mōtē sina significata tūc vige bat in hierlm: vbi erat tēplū i quo offerebant sacrificia r exercebant legalis: nōdū enī erat destructum p roma nos: qz

a s nō vtiliter. b s a fide ad legē vel a dilectio vōs nō bene: sed excludere vos ne mea. c s in legalib'. s sed vos. **volūt: vt illos emulemini. Bo** a s hoim me. s. r hōi. b s diligite imitamini. s r hoc. c s. i. ppter hoc diligite qz in eo vire' r bona opario nō p alia re. d s vt pferatū gra du ad finē boni operis pueniaris. **nūz aut emulemini i bono semp** a s emulemini bonū. b s s3 magis cū absens. r nōn tm cum pñens sum apud a s qz mō diminui pfect' gradib' idiger' b s si cur pri' cū dolore i labore apli cōsūderent. **a vos. Filioli mei quos iterum** b parturio: donec christus formet a s quasi blādis verbis mō vsus sū dicit' vos fra tres r filios. s vt rubore apli cōsūderent. **c in vobis. Vellem aut apud vos** a s in vituperationē. s vt digna vobis dicerē q nolo scribere ne pmaneat apud vos. **esse modo r mutare vocē meaz:** i s apud alios erubescō p vobis. **quoniam cōfundor i vobis. Di** s carnaliter. **cite mibi qui sub lege vultis esse:** a s legistis s3 nō intellexistis. b s iō qro an le geritis: qz i ea qdē scriptū est qz abraā duos. s. h. qd si accēderis nūqz ad eā recurreris. **e legem nō legistis: r Scriptū est** a s hīmael r isaac. **f enim quoniā abraam duos fili** s. s. hīmael. s agar. s. s. isaac. **os habuit: vnū de ancilla: r vnū** s. s. sara. a s iudei r omnes serui peccati. **de libera. Sēd qui de ancilla fm** s p illū miraculū: s3 lege nature nar' ē. s liber **carnem natus est: Qui autem** a s mirabiliter natus est. **de libera: p reppromissionē. Que** a s p alū intellectū. b s ancilla r libera sūe. i. si/ **sūt per allegoriā dicta. Hec enīz** a s v'z testamētū. s datū est. **sunt duo testamenta. Unū qz** a s qz p timore seruiebāt vel serui peccati erāt. **dem in monte sina in seruitutē** a s alienario. b s vere vet' testamētū in serui tute generat: quia. **generans: q est agar. Sinā enim** a s verus testamētū i illo monte datū. b s nō in terra pmissionis vbi filij: sed vbi quasi sūt serui r alieni. c s mons p oīa. s. i. similis. **mons est in arabia: qui coniun**

nos: qz

litas: vel afflictio: qz affligebant sub carnalib' observat'...

nos: qz destructio illa fuit post passionē apli: qz passus fuit sub...

Et hęc s'p'nagoga q' sub pctō generat. s' iudaico populo q' nūc est. s' que terrena diligit.

ctus est ei q' nunc est hierusalem' a s' hęc s'p'nagoga timore vel sub peccato seruit.

Et seruit cum filiis suis. Illa autē que fursū est hierusalem libera ē...

que est mater nostra. Scriptum est eniz: Letare sterilis que non parit...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Et letare sterilis que non parit: erumpe et clama q' nō parituris: qz multi filij deserite matris...

Glo.ordi. Ad Galathas Ca. V Replica

Late et nolite etc. Si circūcidamini. Aug. Circūcisio et cerera legalia ita natis et institutis nō sūt noxia: s; nō ne cessaria: magis noxiū erat ea phibere q̄si noxia. Hētilēs vero ad talia nō sūt cogēdi: s; si nolūt eis congruere vt Lino/ the^o nō sūt phibēdi: s; si in his cōfidūt sūt pditi: s; his q̄ illa te/ nere ne videant iprobata potius q̄ ter/ minata: gētib^o vero nō sūt iponēda ne videāt aut nō cā pmitterēdi xp̄i instituta aut adhuc pmittere s; cessando tā p̄tz si gna futuri fuisse: q̄ cū honore paulatim deserēdo erāt sepeliēda: nō vt sacrilegia gentiū fugiēda. Hiero. Aut ista lega lia post xp̄i passionē sine i eis spes pona tur sine nō obseruātib^o dixit ee noxia nī si dispensatorie custodiāt. An inquit: An te q̄ seiperet noua pdicatio oportuit cir cūcidi. Nūc autē legi fide succedēte nihil pderit fideli addita circūcisio s; oberit. Amb. Mat^o enī malū ē ex libero ser/ uū fieri q̄ nasci. b Debitor ē vni. le. Hoc iō ait vt terrore tā innumerabili ob seruationē q̄ i lege scripte sūt (ne oēs im plere cogent: qd nec ipsi iudei: nec pa tres eoz implere potuerūt sicut pet^o ait) abstinēt ab his q̄b^o eos aliq̄ subijcere cupiebāt. c A grā excidit q̄ ad b ve/ nit vt cessante onere iustificet: qd q̄ redu cit hāc pdit. d Mos ei. Qui i lege cō fidit amittit grām qd ex cōtrario pōt vi deri: qd ex fide iusticia et spes. i. eterna beatitudo: et b facim^o p spiritū: ne pute/ mur falli. e Spem iusticie. i. quā spe rat iusticia. f. vitā eternā: vel q̄ sperat ip sa iusticia. fides enī esuriēs et sitiēs in/ sticiā sperat i ea renouari et pficere. Vel spes iusticie est xp̄s ex q̄ sperat iusticia ipsa. f. hā i xp̄o iesu etc. His vero q̄ in xp̄o iesu volūt pie viuere virtutes appe tendē sūt et vitia fugiēda. Media x̄o q̄ inter virtutes et vitia sūt: nec appetēda sūt nec fugiēda vt circūcisio et p̄putiū q̄ nihil valent in christo. g Sed fides. Aug. Sine dilectiōe fides inanis ē. fides enī dilectiōe christiani est. Alia est demōnis. hā et demones credūt et cōtre miscūt. Qui autē si credūt tardiores sūt et peiores q̄ demōnes. s; multū iterest: vtrū quis credat ipm esse xp̄m: an cre dat in xp̄m. hā ipm xp̄m esse demones crediderūt: nec tñ in christū crediderūt. Ille enī credit in xp̄m q̄ sperat in xp̄m et diligit ipm. b Currebatis bene. He landat galathas et eos p q̄s inducti sūt vt iudicare vellēt vituperat: et ne illis cōsentiant monet. i Modicū fermen/ tū. Aug. Ne putet paucorū hoīm in/ dias cōtēnendas: vt enī scintilla parua res ē: et pene dū cernit nō videt: Sed si fomitē cōphenderit: et nutrimēta sui iue nerit mentia vbes latissimas saltē regio nesq̄ cōsumit. Et sicut fermētū res mo/ dica videtur et nihil: sed cū farina con/ sperum totā massam corrūpit: et in illū vim trāsit oē qd mixtū est. Ita et doctri/ na puerfa ab vno incipiēs vix duos aut tres primū i exordio reperit auditores: s; paulatim vt cācer serpit i corpore. Et in x̄a vulgare puerbiū: vni^o pecudis sca/ biles totiū cōmaculat gregē. Jgit et scin/ tilla statim vt apparuerit extingūda ē: et fermētū a masse vicina se mouēdū et scabiosū aīal a caulis oīm repellēdū. k Confido. Ideo cōfidere de his se dicit: qd nō spō te s; circūcūcti errabāt. Et iō ostēsa mō vera via facile credit eos reuerti. l Cōturbat. vt. f. mutato ordine de spūalib^o sitis car/ nales. m Quicūq; est ille. Occulte inquit petri lacerat: cui. s. in facie se restitisse scripsit: qd non recto pede inceserit ad euāgelij veritatē. Sed nec paulus tā peaci maledicto de ecclie p̄ncipe loqueret: nec petrus dign^o vt portaret iudiciū ecclie.

ipse tñ vt doctor p̄ncipalis docet eā exponere p allegorizā. Qd si quis exponeret idē allegatū de agendis: eēt tropo logia. si de sperādis: eēt anagogia: sicut ap̄s exponēs de credēdis vt fiat allegoria. ex b̄ enī nō fudarēt pdicti expo/ tores sensū mysticū i allegoria ap̄s: s; in veritate text^o alle gati. vide. s. j. Cop. iij.

In eo. ca. de ludo hismael vide corrup. Gen. xxj. etc. Ca. V

Late. Post q̄ ap̄s suā sen tētiā de cessatione legalium ostēdit multipliciter esse in stā. hic cōsequēter iducit galathas ad ei^o obseruatiā: et diuidit i duas ptes: qd p̄tio inducit ad b̄ ex euasi/ one mali. sc̄o ex cōsecutiōe boni. ibi: Mos i libertatē. Primū at̄ ma lū qd euadit p̄ s̄iaz ap̄s ē seruit^o q̄ ē mors ciuiliū. iō d̄: Srate i fide catholica. Iō Et nō. iterū iū. ser cō. legē seruit^o erat q̄si iportabile. on^o: vt dicitū ē. s. iij. ca. Secūdum malū ē amissio grē xp̄i. qd tāḡit cū d̄: c Ecce ego pau. et p̄tz lra. Ter tiū est obligatio ad vniuersā leges faciēda: qd vix aut nūq̄ pōt q̄s fa cere: qd notat. cum d̄: c Testifi cor aut̄ etc. sicut ei i suscepiōe bap tismi obligat recipiens ad fidē ca tholicā seruāda: sicut circūcisio ob ligabat ad legē mosaicā faciēda: qd sic lex mosaica d̄ lex factor: sic lex euangelica d̄ lex fidei. Ro. iij. Quartū malū ē separatio a xp̄o: et b̄ notat cū d̄: e Euacuati est̄ etc. i. i obseruatiā legalij q̄rit iustifi cari: reputātes nō sufficere vob̄ s; de xp̄i ad salutē: et p̄ s̄is blasphemā eū tāq̄ ipotētē. f Mos ei i spū. i. p̄ sp̄m sc̄m. g Ex fide. i. xp̄i b̄ Spem in. expe. i. eternā beatitu dinē: q̄ ē merces iusticie p xp̄m da te. i hā i xp̄o iesu etc. h ad salutē q̄ p xp̄m dat: circūcisio vel p̄putiū nihil opaf. k S; fides q̄ p cba. opaf. fides enī sine opib^o mortua est: vt d̄: Jaco. ij. et iō nō sufficit ad salutē cōsequēda: ad quā requir̄ vt ta grē. l Currebatis. hie dicit cō/ clusionē ex dicit. i. qd galathe impe diti erāt a p̄fectu iusticie p falsos ap̄los d. Currebatis. hñ ad vniuersū salutis eterne. m Quis vos fas/ sez ab isto cursu: supple docēs vos. n Veritati nō obe. non q̄rit b̄ ex ignorātia: sciens qd b̄ erat p falsos ap̄los: s; ex admiratiōe: sic salua/ tor Ruce. viij. Quis me tetigit? o Persuasio bec. f. seruādi lega lia. p hō ē ex eo etc. qd nō est ex instinctu xp̄i: s; diaboli. q Mo/ dicit feruē. k. bonū enī cōstitit ex oib^o circūstātijs bonis malū autē ex singulis defectib^o: ita qd vna so/ la circūstātia mala facit totū actū malū: et sicut in cōgregatiōe fidelij vn^o puerfus i fide corrūpit alios: qd tñ ap̄s cōfidebat de correctione galatharū. subdit: r Ego cōfi. in vo. qd ad admonitiōez meā vos cor rigitis. s In dño. i. p̄ adiutoriū dei: ita et nihil aliud sapietis. nisi veritatē euā/ gelij quā pdicant vobis. v Qui autē cō. vos. asserēdo qd sine circūcisione saluari nō potestis. r Portabit iudiciū suū. i. penā sibi debitā. Cessationē autē circūcisiois ostē dit p debitū factū suū: erat enī natiōe iude^o: et p̄ s̄is circū cisus: ppter b̄ nō ē credibile qd vellei o diū iudeoz et p̄secu tiōnē ab eis sustinere: eo qd pdicabat cessationē circūcisio nis: nisi ita esset in veritate. et b̄ est qd dicit:

Late et nolite ite Ca. V

Qui iugo seruitutis cōtinē/

ri. Ecce ego paulus dico vobis:

qui si circūcidamini: christus vo/

bis nihil proderit. Testificor au/

tē rursū omni hoī circūcīdenti se:

qui debitor ē vniuersē legē faciē

dē euacuati estis a christo. Qui

in lege iustificamini a grā excidi

stis. Mos ei spū ex fide spem iusti

cie expectam^o. hā i christo ie

su neq; circūcisio neq; p̄putium

aliquid valet: sed fides que p di/

lectionem operatur. Currebatis

bene. Quis ergo vos fascinavit

veritatē nō obedire: Remini cō/

senseritis. Persuasio hęc non est

ex eo qui vocauit vos. hōdiciū

fermētū totā massam corrumpit.

Ego cōfido i vobis in dño: q̄ ni/

hil aliud sapiet. Qui autē t̄rbat

vos portabit iudiciū: q̄cūq; ē ille.

A

B

† 151

† 76

† 1. Ca. 1

Ex quo

Ego autē

Replica

Blo.ordi. Ad Galathas La. V Nico.de lyra

Ex quo arbitrādū est de alio quodā dicitū vel cū aplis fuerat: vel d' iudea venerat: vel ex phariseis crediderat: vel aliquis magnus sic apud galathas estimat? vt poterit iudiciū ecclie perturbate.

a Ego aut fratres adhuc si cir. p. dicēdo q' sit necessa- ria ad salutē. b Quid adhuc pse. pa. q. d. non debet amplī pati: qz p re alia nō psequūt me iudei. iō cōclu- dit: c Ergo eua. est scan. cru. qz iudei non scādallca- banf de paulo pdicāte lesū nacarenū crucifixū fuisse: sz

Persecutiones enī creberrimas sustinu- it a iudeis: eo q' doceret credētes de iu- deis nō debere circūcidi. c Scanda- lū crucis. Aug. Scandalū erat iudeis p' dicatio crucis: qz sabbatū r circūcisionē euacuabat. Si vero admitteret circūcisiō nē nō esset eis scādallū r pacifici essent.

qz pdicabat eū verū xpm fuisse r circūcisionē euacuasse: cui? Hūc q' ad cessationē circūcisionis fal- si apli asserbāt. iō subdit d' illis: d Unam r abscm. i. totaliter a vobis separēf. e Qui vos cō- dicētes q' circūcisiō sit vobis ne- cessaria ad salutē. f Vos enī.

Utinā r abscm. Ipsi vos cōturbāt sz vtinā abscindant: nō carnaliter sed vim generādī pdāt in vobis: vel i alijs nihil pficiāt: nō solū circūcisiō sz abscm: vt nul- lā oīno generādī potētā habeāt: r meri- to h' opto ne vos redigāt in seruitutē le- gis: Vos enī vocati estis a deo in liber- tate r abscindāt. Elegātī ambigu bonū optat. sūt enī spadones ppter r. c.

hic p' inducit galathas ad di- missionē legalitū ex cōsecutiōe bō- ni inde puenientis. Et diuidit in duas ptes. i. in partē p'ncipalē r incidētalē: q' incipit. ibi: Mani- festa sunt. p'ximū vero bonū se- quens ex cessatione legalitū est li- bertas q' est sūme desiderabilis: itātū q' etiā bruta aialia pponūt eā satietati vētris: vt p'z in auib' inclusis. iō dicit: Vos ei in liber- tatē: a legali seruitute q' est maxī- ma. g Vocati estis fra. p gra- tiā xpi vos liberātis: verūtū nō est abutēdū hac libertate. iō sub- dit: h Tātū ne li. rē. q. d. hoc tū est vobis necessariū q' nō laxē- tis vos ad sequēdū carnis impul- sum: credētes q' sit vobis licitū: sicut dixerūt aliq' heretici: p liber- tatē spūs oīa licere sibi. i Sed

Reli. in occa. Sensus est. Laue te ne auditū noie libertatis ipune vobis pec- cando esse arbitremini. g Sed p cha- ritate spūs. Aug. Non p affectū carnis charitas habēda ē: sz p spiritū.

ma. g Vocati estis fra. p gra- tiā xpi vos liberātis: verūtū nō est abutēdū hac libertate. iō sub- dit: h Tātū ne li. rē. q. d. hoc tū est vobis necessariū q' nō laxē- tis vos ad sequēdū carnis impul- sum: credētes q' sit vobis licitū: sicut dixerūt aliq' heretici: p liber- tatē spūs oīa licere sibi. i Sed

Omnis lex. Aug. Mā r illa q' ad bo- nos mores p'inet r illa q' in sacramentis sūt: cū bñ a liberis intelligūt: ne carnali- ter obseruant a seruis: ad charitatē refe- rant necesse est. i Diliges primum.

est scandalum crucis. Utinā r d' e abscindatur qui vos cōturbant. e a q' yr nō timore sz amore seruiaris: r q' prius pec- caris obnoxij: gratiā accipites liberi sitis.

Hoc scriptū ē i Leuitico: i quo re- cte dicit impleri legē vniuersā: cū tū duo sint pcepta charitatis in qb' tota lex p'p- det r pphete: q' dilectio dei in dilectiōe p'xmi cōtinet. r iō in h' pcepto pfectio sa- lūtis est: qz sine p'xmi nō diligit deus:

Vos enim vocati in libertatem f a q' et cum hoc sit hoc tū est necessarium ne liber- tate abutimini. f estis fratres tm nē libertatem in b a q' qz runc serui. f yr qz liberi r mer' nō incū- bit legis: ideo desideria carnis sequamini.

Qui ei nō diligit p'xmi suū quē videt: deū quē nō videt quō pōt diligere? Luz- igit vtrūq' pceptū ita sit: vt neutrū sine altero possit teneri vñū eoz sufficit cōme- morare. h Sicut teipsum. Aug. Sicut se- nō pōt p'ximum diligere: q' nō diligit se.

Occasionem detis carnis: sed per i a q' q' pcedit ex spū. b q' qz ruc liberi. charitatem spiritū seruite inuicē. a f ideo charitas habenda. b f. i. vno pcepto charitatis. qz qui illud pceptum impler nec mala agit r quātū potest bona facit.

Sicut se nō pōt p'ximum diligere: q' nō diligit se. Sicut se nō diligit: q' diligit iniquitatē. Qui ei diligit iniquitatē odit aiā suā. l Co- meditis. Sel: Criminamini: crimina vo- bis inuicē iponentes. m Re ab inuicē rē. Per scisma chāstiane religiois: p va- nā gloriā vanāq' victoriā mutata occa- sione charitatē: h eoz vitiū tetigit: qz dis- sensio inimica ē dilectiōis. Hoc enī mari- me vitio cōtentionis r inuidie p'nitiosa iter eoz iurgia nutriebant: qbus cōsumit so- cietas r vita. n Dico aut in xpo. Dite- dit q' sufficiens sit fides xpi sine lege: qz p eā carnē vincūt: r et' opa r sequūt spm:

omnis enim lex in vno sermo/ k a f q' pcedit ex spū. b q' qz ruc liberi. ne impletur. Diliges proximū tu/ l a f qui diligit. i. o. a. f. b f in dilectione proxi- mi lex impletur.

Qui ei diligit iniquitatē odit aiā suā. l Co- meditis. Sel: Criminamini: crimina vo- bis inuicē iponentes. m Re ab inuicē rē. Per scisma chāstiane religiois: p va- nā gloriā vanāq' victoriā mutata occa- sione charitatē: h eoz vitiū tetigit: qz dis- sensio inimica ē dilectiōis. Hoc enī mari- me vitio cōtentionis r inuidie p'nitiosa iter eoz iurgia nutriebant: qbus cōsumit so- cietas r vita. n Dico aut in xpo. Dite- dit q' sufficiens sit fides xpi sine lege: qz p eā carnē vincūt: r et' opa r sequūt spm:

um sicut teipsum. Q' si inuicē m a f in aliquo detrahitis. b f totū deuoratis oīa vituperādo occasiōe charitatē: h vitiū eoz retigit

Qui ei diligit iniquitatē odit aiā suā. l Co- meditis. Sel: Criminamini: crimina vo- bis inuicē iponentes. m Re ab inuicē rē. Per scisma chāstiane religiois: p va- nā gloriā vanāq' victoriā mutata occa- sione charitatē: h eoz vitiū tetigit: qz dis- sensio inimica ē dilectiōis. Hoc enī mari- me vitio cōtentionis r inuidie p'nitiosa iter eoz iurgia nutriebant: qbus cōsumit so- cietas r vita. n Dico aut in xpo. Dite- dit q' sufficiens sit fides xpi sine lege: qz p eā carnē vincūt: r et' opa r sequūt spm:

mordeatis r comeditis videte ne o a f hęc sunt causa v're cōsumptionis.

Qui ei diligit iniquitatē odit aiā suā. l Co- meditis. Sel: Criminamini: crimina vo- bis inuicē iponentes. m Re ab inuicē rē. Per scisma chāstiane religiois: p va- nā gloriā vanāq' victoriā mutata occa- sione charitatē: h eoz vitiū tetigit: qz dis- sensio inimica ē dilectiōis. Hoc enī mari- me vitio cōtentionis r inuidie p'nitiosa iter eoz iurgia nutriebant: qbus cōsumit so- cietas r vita. n Dico aut in xpo. Dite- dit q' sufficiens sit fides xpi sine lege: qz p eā carnē vincūt: r et' opa r sequūt spm:

ab inuicē cōsumamini. Dico au/ p a f p fide xpi r nūq' aliter. b f rōne. f scō: nō enī hoc pōt spūs hoīs. f p'ficite bñ operādo.

Qui ei diligit iniquitatē odit aiā suā. l Co- meditis. Sel: Criminamini: crimina vo- bis inuicē iponentes. m Re ab inuicē rē. Per scisma chāstiane religiois: p va- nā gloriā vanāq' victoriā mutata occa- sione charitatē: h eoz vitiū tetigit: qz dis- sensio inimica ē dilectiōis. Hoc enī mari- me vitio cōtentionis r inuidie p'nitiosa iter eoz iurgia nutriebant: qbus cōsumit so- cietas r vita. n Dico aut in xpo. Dite- dit q' sufficiens sit fides xpi sine lege: qz p eā carnē vincūt: r et' opa r sequūt spm:

re in christo. Spiritū ambulate q a f ruc. a f delectationes q's caro suggerit. f actu

Qui ei diligit iniquitatē odit aiā suā. l Co- meditis. Sel: Criminamini: crimina vo- bis inuicē iponentes. m Re ab inuicē rē. Per scisma chāstiane religiois: p va- nā gloriā vanāq' victoriā mutata occa- sione charitatē: h eoz vitiū tetigit: qz dis- sensio inimica ē dilectiōis. Hoc enī mari- me vitio cōtentionis r inuidie p'nitiosa iter eoz iurgia nutriebant: qbus cōsumit so- cietas r vita. n Dico aut in xpo. Dite- dit q' sufficiens sit fides xpi sine lege: qz p eā carnē vincūt: r et' opa r sequūt spm:

desideria carnis nō perficietis. r a f sed hoc graue est. f semp noua in hoc. f hoc in bonis manifestū est vbi est spūs dei.

Qui ei diligit iniquitatē odit aiā suā. l Co- meditis. Sel: Criminamini: crimina vo- bis inuicē iponentes. m Re ab inuicē rē. Per scisma chāstiane religiois: p va- nā gloriā vanāq' victoriā mutata occa- sione charitatē: h eoz vitiū tetigit: qz dis- sensio inimica ē dilectiōis. Hoc enī mari- me vitio cōtentionis r inuidie p'nitiosa iter eoz iurgia nutriebant: qbus cōsumit so- cietas r vita. n Dico aut in xpo. Dite- dit q' sufficiens sit fides xpi sine lege: qz p eā carnē vincūt: r et' opa r sequūt spm:

Caro ei cupiscit aduersus spm. s a f sed nō diffidendum vel deficiendū. f rō gra- tia dei adiura.

Qui ei diligit iniquitatē odit aiā suā. l Co- meditis. Sel: Criminamini: crimina vo- bis inuicē iponentes. m Re ab inuicē rē. Per scisma chāstiane religiois: p va- nā gloriā vanāq' victoriā mutata occa- sione charitatē: h eoz vitiū tetigit: qz dis- sensio inimica ē dilectiōis. Hoc enī mari- me vitio cōtentionis r inuidie p'nitiosa iter eoz iurgia nutriebant: qbus cōsumit so- cietas r vita. n Dico aut in xpo. Dite- dit q' sufficiens sit fides xpi sine lege: qz p eā carnē vincūt: r et' opa r sequūt spm:

Spiritus aut aduersus carnem. a f hęc cōtra se qz vsq' eo yr nō p'nturamini face- re q'cūq' bona vel mala: r ideo meliori in hac pu- gna cēdēdū est. i. spiritui: quo volum' bona et si nō p'ficiamus: volum' enī vt nulle sint concupi- scētie sed hoc nō perficimus.

Qui ei diligit iniquitatē odit aiā suā. l Co- meditis. Sel: Criminamini: crimina vo- bis inuicē iponentes. m Re ab inuicē rē. Per scisma chāstiane religiois: p va- nā gloriā vanāq' victoriā mutata occa- sione charitatē: h eoz vitiū tetigit: qz dis- sensio inimica ē dilectiōis. Hoc enī mari- me vitio cōtentionis r inuidie p'nitiosa iter eoz iurgia nutriebant: qbus cōsumit so- cietas r vita. n Dico aut in xpo. Dite- dit q' sufficiens sit fides xpi sine lege: qz p eā carnē vincūt: r et' opa r sequūt spm:

Hęc ei subiuiicē aduersant: vt nō t a f hoc dicit ne desideres sint in pugna. f hęc duo oppugnant sed videte cui credēdū est.

Qui ei diligit iniquitatē odit aiā suā. l Co- meditis. Sel: Criminamini: crimina vo- bis inuicē iponentes. m Re ab inuicē rē. Per scisma chāstiane religiois: p va- nā gloriā vanāq' victoriā mutata occa- sione charitatē: h eoz vitiū tetigit: qz dis- sensio inimica ē dilectiōis. Hoc enī mari- me vitio cōtentionis r inuidie p'nitiosa iter eoz iurgia nutriebant: qbus cōsumit so- cietas r vita. n Dico aut in xpo. Dite- dit q' sufficiens sit fides xpi sine lege: qz p eā carnē vincūt: r et' opa r sequūt spm:

quicūq' vultis illa faciat. Q' si spi y a f sano gubernatore rectore spiritus vestri. b f quasi si in quā hoc est. c f Ambro. q' ma- le agentibus posita est.

Qui ei diligit iniquitatē odit aiā suā. l Co- meditis. Sel: Criminamini: crimina vo- bis inuicē iponentes. m Re ab inuicē rē. Per scisma chāstiane religiois: p va- nā gloriā vanāq' victoriā mutata occa- sione charitatē: h eoz vitiū tetigit: qz dis- sensio inimica ē dilectiōis. Hoc enī mari- me vitio cōtentionis r inuidie p'nitiosa iter eoz iurgia nutriebant: qbus cōsumit so- cietas r vita. n Dico aut in xpo. Dite- dit q' sufficiens sit fides xpi sine lege: qz p eā carnē vincūt: r et' opa r sequūt spm:

ritū ducimini: nō est sub lege. y r hic accipit spiritus rationalis. ideo subdit: r At non quecumq' vultis: fm rationē. v Illa fa- ciatis. impediti motu sensualitatis: r sic suo modo dis- sentunt libertas spūs: r seruitus legis. ideo subdit: f Q' si spiritū ducimini. sequētes instinctū spūs acti. y Non estis sub lege. i. seruituti legalitū alligati.

palis docet ea exponere... et idē allegari de agendis... et anagogia... et allegoria... et in co. ca. de ludo... et corrupt. etc.

Da. 22. d

13. q. 6. e. ia 80. 5. ite cum gala- thas. ec. 19 q. 2. c. due. sunt. De re gula. c. l. ity

11 3 Manifesta

se no dicere eis qd ipse no velit seruare. Quasi: Ad dico vobis qd ipse no...

Spiritu r ambulem? sequedo instinctu spūs sancti in operibus nostris: vel dictamen recte rō...

Ca. VI. Fratres si poccu. Hactenus toti ecclesie improbado legē: r comēdado gratiā: mo do ad platos qualiter tractent subditos...

ambulem? spu: qd spu duce r auctore ad hāc vi rā venimus. spiritū r ambulem? Ad efficia mur inanis glorie cupidi: inuicē puocātes inuicē inuidentes. Hactenus et si La. VI occupatus fuerit homo in ali quo delicto: vos qui spiritales estis huiusmodi instruite i spiritu lenitatis. Consideras teipsum ne r tu tenteris. Alter alterius onera portate: r sic adimplebit legem christi. Nam si quis christi mat se aliquid esse cum nihil sit: ipse se seducit. Opus autē suum probet vnusquisqz et sic in semet ipso tm gloriā habebit r non in altero. Unusquisqz enī onus suū portabit. Communice aut is qui catheticatur verbo: ei qui se catheticat in omnibus bonis. Nolite errare: deus non irridet. Quē ei seminauerit homo hęc r portabit. i. penā debitā p peccis pprijs. ppter qd subdit: v Coicet aut is q catheticat verbo. i. instruit verbo doctoris. 3 Et q se catheticat i oibus bonis: qz nō debet ei cōicare in mal' dātū. rrij. Quēcūqz dicunt facite opa aut illoz nolite facere. a Nolite errare. credēdo q possit conformari eis in malis licite: sicut dicūt aliq: quare nō faciā hęc q sacerdos me facit. b Deus nō irri. i. talib' nō decipit. c Que enī se. hō hęc et metet. i. mercedē recipiet fm opa sua.

Nico. de lyra. in qua dicitur... in ouas. qd primo ponit... prima in ouas. qd primo...

A. f 50. vi. pō dēter. B. f 23. q. 4. ff quis a ca/ tholica. 7. c forte. f 13. q. 4. § hie iro. f De pe. ce re. c. cum ex eo.

Qui

Quoniā

Bl o. ordi. Ad Galathas La. VI Nico. de lyra

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. sequendo impetus carnis. b De carne et metet corruptio nem. s. culpe et gehene. c Qui autem seminat in spiritu, sequendo instinctum illius. d De spiritu metet vitam eternam. i. Xpiste spiritus sanctus cum movetis consuetudinem vitam beatam. Apertus quod subditur: e Bonum autem facientes non deficiamus, cessando ab i. choato bono. f Tempore et suo metem non deficientes: quia merces illa erit eterna: et sic concluditur. g Ergo dum tempus habemus. i. mercedi quod est brevis: h Operemur bonum ad oes, genera liter: i Maxime autem ad domesticos fideles: quia sic est charitas ordinata. k Aide. Nec est ultima pars huius epistolae: quod est precedentium confirmatio: ut enim galathae certi essent quod presens epistola esset pauli: scriptis hanc ultimam partem manum scriptam. Ideo dicitur: Aide. i. attendite. l Qualibus litteris scripsi vobis manu mea. ppria. q. d. p. consideratione litterarum poteritis habere: quia cognoscere debent manus suas. Et quoniam intentio eius in hac epistola erat reprobande observationem legalium: ut patet ex precedentibus. Ideo reuertitur ad improbandum legalium observationem. m Quicquid enim voluit placere, iudicis. n In carne observatis: quod dicitur iusticie carnis. Heb. ix. o Ibi cogunt vos circumcidi. i. ad hoc vos inducunt. p Tm. supple hoc faciunt. q Et crucis christi persecutionem non patient. s. a iudeis persecutibus me et alios predicantes euagationem circumcissionis per crucem christi. falsi namque apostoli querebant apud christianos questum et apud iudeos quietem: predicabant simul legalia cum euangelio esse necessaria ad salutem. r Reges enim qui circumcidi sunt. i. falsi apostoli. s Regem custodiunt. quia in multis transgrediebantur. t Sed voluit vos circumcidi ut in carne vestra gloriarentur. i. de vestra circumcissione carnali se iactando quod multos perelytos legis fecerint: quam gloriam tanquam malam excludit a se apostolus dicens: v Mibi autem absit gloriari nisi in cruce predicacione christi crucifixi.

Job. 9. 9
Luc. 6. 6
Eccl. 11. 2

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Qui seminat in carne, addit sua. Cui vero dicitur in spiritu, non addit suo. Quia semine carnale ex hodie est. Semine vero spirituale ex spiritu dei est. Messis vero hic in fine promittitur. Ideoque in seminando perseverantia opus est. b In carne in spiritu. Ambrosius. Non ex spiritu consistit et carne: Ideo de utroque seminat. Porro hoc etiam christianus ad copulationem spiritus sancti caro est. c Qui autem se in spiritu. Hieronymus. Augustinus. id est: qui spiritus

Mibi

Per que

